

Nordea

Lägesrapport om solvens och finansiell ställning 2017

Nordea Life Holding AB

Innehållsförteckning

Inledning	4	B4 Internkontrollsystem	15
Sammanfattning	5	Funktionen för regelefterlevnad	15
A Verksamhet och resultat	6	Affärsstrategi	15
A1 Verksamhet	8	Matchning av tillgångar och skulder (ALM)	15
Koncernstruktur	8	Affärsplan	15
Verksamhetens sammansättning	8	Kapitalplanering	15
Väsentliga verksamheter och transaktioner inom koncernen	8	Beredskaps-planering	15
Tillsynsmyndighet och extern revisor	8	Solvens	15
A2 Försäkringsresultat	9	Övergripande solvensbehov	15
A3 Investeringsresultat	9	Stress- och scenariotester	15
Värdepapperisering	9	Bedömning av riskprofil	15
A4 Resultat från övriga verksamheter	9	B5 Internrevisionsfunktion	16
A5 Övrig information	9	B6 Aktuariefunktion	16
B Företagsstyrningssystem	10	B7 Uppdragsavtal	17
B1 Allmän information om företagsstyrningssystemet	11	B8 Övrig information	17
Övergripande styrning i NLP	11	C Riskprofil	18
Styrelse	11	Stress- och scenariotester	19
Life Executive Management Group	11	C1 Teckningsrisk	19
NLP:s koncernfunktioner	11	Beräkning och analys av teckningsrisk	19
NLP Risk Management & Control	11	Hantering av teckningsrisk	20
Väsentliga transaktioner under rapporteringsperioden	13	C2 Marknadsrisk	20
B2 Lämplighetskrav	13	Beräkning och analys av marknadsrisk	20
B3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning	13	Hantering av marknadsrisk	21
NLP:s övergripande riskhanterings- och kontrollsystem	13	C3 Kreditrisk	21
Riskkultur	13	Beräkning och analys av motpartsrisk	22
Riskhanteringsstrategi	13	Hantering av motpartsrisk	22
Risktolerans	13	C4 Likviditetsrisk	22
Riskhanteringsprocess	14	Beräkning av likviditetsrisk	22
Risk- och kapitalbeslut	14	Likviditetsgradering	22
Riskhanteringsfunktionen	14	C5 Operativ risk	22
Risk- och kapitalhantering	14	Mätning av operativ risk	22
ORSA-rapporten – intervall och tidpunkter	14	Hantering av operativ risk	23
Roller och ansvar i ORSA-arbetet	15	Väsentliga risker, koncentration av risker samt riskbegränsning	23
Väsentliga koncerninterna uppdragsavtal	15	Beroenden mellan risker	23
		C6 Övriga materiella risker	23
		C7 Övrig information	23

D	Värdering för solvensändamål	24	Bilagor	32
D1	Tillgångar	25	<i>Bilaga 1: Förkortningar</i>	33
	Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkringsavtal	25	<i>Bilaga 2: Legal struktur för Nordea Life & Pensions</i>	34
	Finansiella instrument	25	<i>Bilaga 3: Balansräkning, 31 december 2017</i>	36
	Förvaltningsfastigheter	26	<i>Bilaga 4: Blanketter för kvantitativ rapportering</i>	38
	Likvida medel	26		
	Övriga tillgångar	26		
D2	Försäkringstekniska avsättningar	26		
	Värderingsmetod för försäkringstekniska avsättningar	26		
	Värdering enligt IFRS	26		
	Värdering enligt Solvens II	27		
	Antaganden i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar	27		
	Osäkerhet i värderingen	27		
	Övergångsregler	27		
D3	Andra skulder	28		
	Skulder till kreditinstitut	28		
	Derivat	28		
	Efterställda skulder	28		
	Uppskjutna skatteskulder	28		
	Övriga skulder	28		
D4	Alternativa värderingsmetoder	28		
D5	Övrig information	28		
E	Finansiering	29		
E1	Kapitalbas	30		
	Övergripande kapitalhantering	30		
	Kapitalbasens nivåindelning	30		
	Medräkningsbar kapitalbas	31		
E2	Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav	31		
	Solvenssituation	31		
	Konsolidering av solvenskapitalkrav för koncernen	31		
	Förenklingar av standardformeln för Solvens II	31		
E3	Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet	31		
E4	Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller	31		
E5	Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	31		
E6	Övrig information	31		

Inledning

Nordea Life Holding AB publicerar denna lägesrapport om solvens och finansiell ställning i enlighet med Solvens II. Lägesrapporter om solvens och finansiell ställning finns också för vart och ett av de nordiska dotterföretagen i Nordea Life & Pensions-koncernen.

Syftet med den här rapporten är att ge information till kunder och andra intressenter, och bidra till jämförbarhet och öppenhet i fråga om Nordea Life & Pensions-koncernens verksamhet, resultat, styrning, riskprofil, solvens och kapitalhantering.

Nordea Life Holding AB beräknar en solvenskvot för koncernen genom att tillämpa standardformeln i Solvens II. Beräkningen av koncernens solvenskvot tar hänsyn till en

volatilitetsjustering som görs i det danska, finska respektive norska dotterföretaget, övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar som tillämpas i det norska dotterföretaget samt övergångsregler för aktierisk som tillämpas i samtliga nordiska dotterföretag. Dessutom tar beräkningen hänsyn till att tjänstepensionerna i det svenska dotterföretaget omfattas av kapitalkravet i Solvens I.

Alla belopp i rapportens löptext redovisas i miljoner euro, medan beloppen i tabeller och figurer redovisas i tusentals euro, i enlighet med förordningen.

Den 11 juni 2018 godkände styrelsen för Nordea Life Holding AB publiceringen av denna Lägesrapport om solvens och finansiell ställning.

Sammanfattning

Nordea Life & Pensions är en försäkringskoncern och en ledande leverantör av liv- och pensionsförsäkringar i Norden. Koncernens förvaltade kapital uppgick vid utgången av 2017 till 67,965 mn euro och bruttopremierna till 7,185 mn euro.

Nordea Life & Pensions ingår i Nordeakoncernen och tillämpar en företagsstyrning som grundas på Nordea Bank AB:s övergripande system för styrning samt kompletterande styrdokument för att täcka liv- och pensionsverksamheten.

Risk- och kapitalhanteringen omfattar hela Nordea Life & Pensions och syftar till att säkerställa att det finns tillräckligt med kapital för att täcka samtliga risker under verksamhetens planeringsperiod.

Nordea Life & Pensions är exponerat för en mängd olika risker i sin verksamhet, bland annat tecknings-, marknads-, kredit- och likviditetsrisker samt operativa risker, affärsrisker och strategiska risker. De två största riskerna sett till andel av solvenskapitalkravet är marknadsrisk och teckningsrisk.

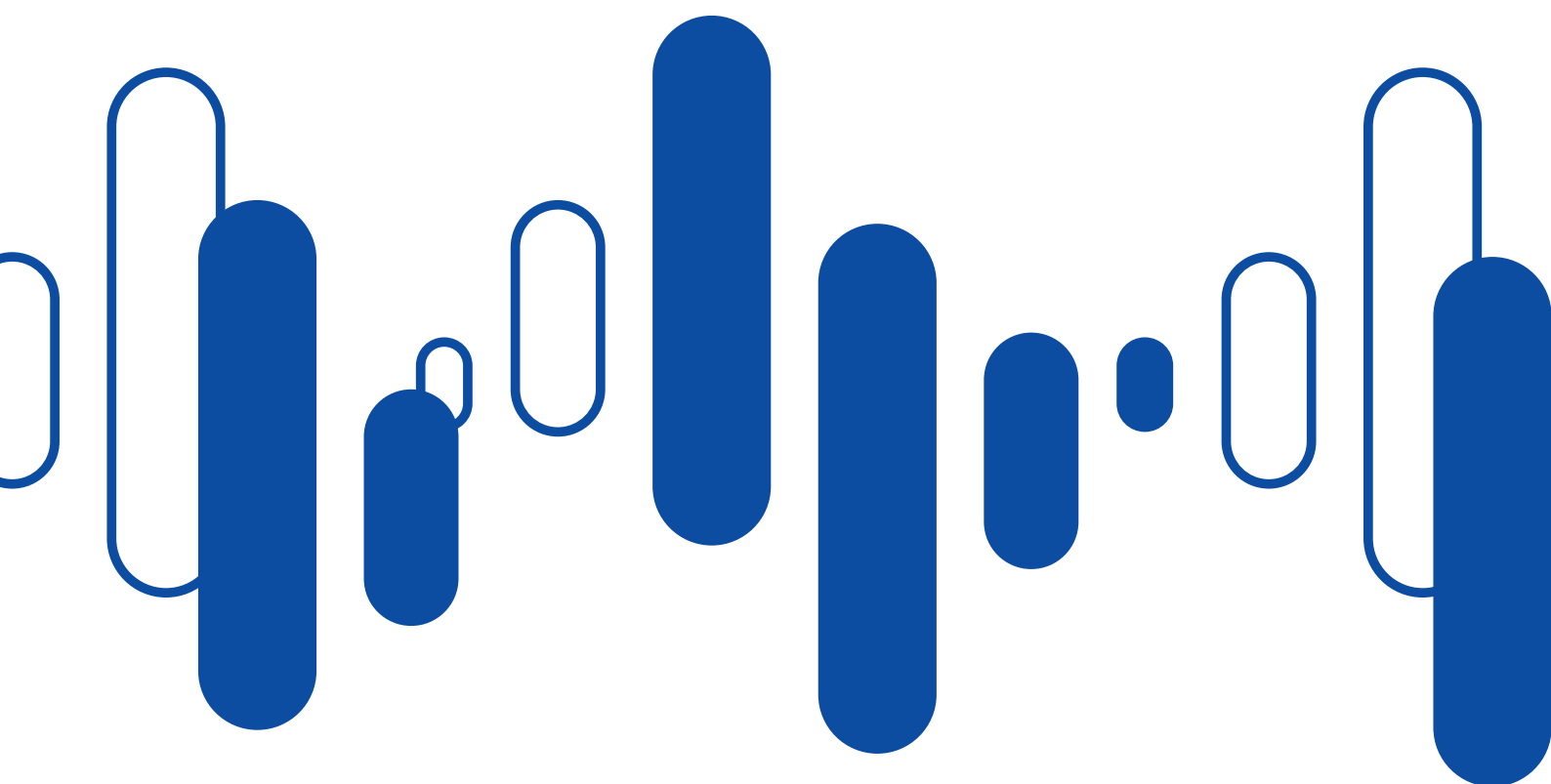
Inom ramen för risk- och kapitalhanteringen utför Nordea Life & Pensions diverse stress- och scenariotester, både ögon-

blicksstresser och över verksamhetens planeringsperiod. Testerna visar att Nordea Life & Pensions har en stark kapitalposition och kan stå emot även mer allvarliga stressscenarier.

Med en solvenskvot på 154 procent vid utgången av 2017 har Nordea Life & Pensions en betryggande medräkningsbar kapitalbas som täcker solvenskapitalkravet och säkerställer att Nordea Life & Pensions kan uppfylla sina förpliktelser gentemot kunderna.

Den 21 december 2017 tillkännagavs att kundägda Norliv skulle köpa 45 procent av aktierna i det danska dotterföretaget Nordea Liv & Pension livsforsikringsselskab A/S. Köpet innebär att Nordea Life Holding AB:s innehav i Nordea Liv & Pension livsforsikringsselskab A/S minskar till 30 procent. Affären godkändes av den danska Finansinspektionen den 23 mars 2018 och slutfördes den 16 april 2018. I samband med affären enades bolagen om att Norliv ska köpa den återstående aktieposten på 30 procent av Nordea Life Holding AB under de kommande åren.

A Verksamhet och resultat

A Verksamhet och resultat

Nordea Life & Pensions (NLP) är en ledande aktör inom liv- och pensionsförsäkringar i Norden. Affärsstrategin fastställs av de lokala bolagen med hänsyn till NLP:s övergripande strategi som marknadsräntebolag med fokus på Norden.

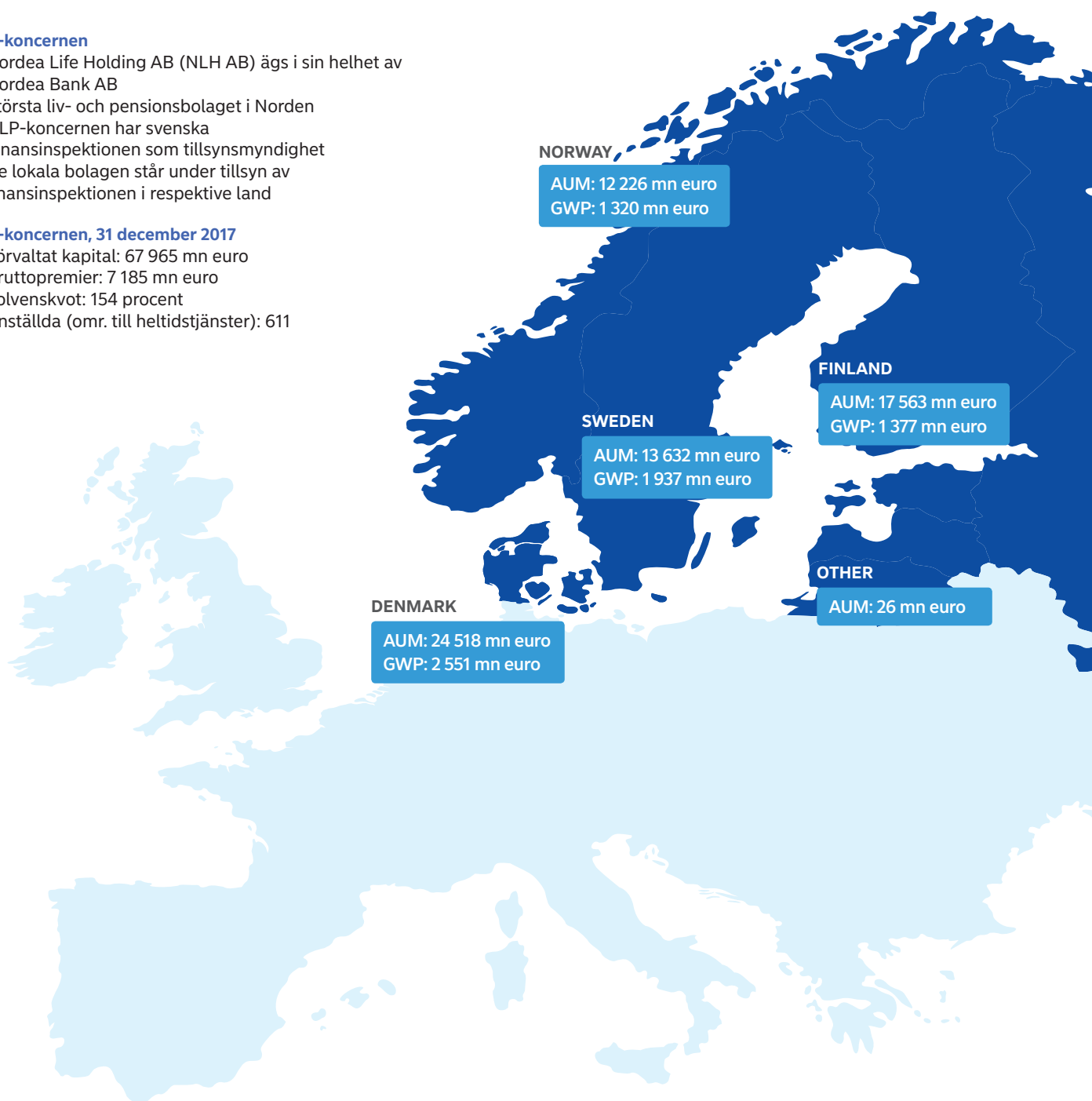
Figur A1 NLP-koncernen i översikt, 31 december 2017

NLP-koncernen

- Nordea Life Holding AB (NLH AB) ägs i sin helhet av Nordea Bank AB
- Största liv- och pensionsbolaget i Norden
- NLP-koncernen har svenska Finansinspektionen som tillsynsmyndighet
- De lokala bolagen står under tillsyn av finansinspektionen i respektive land

NLP-koncernen, 31 december 2017

- Förvaltat kapital: 67 965 mn euro
- Bruttopremier: 7 185 mn euro
- Solvenskvot: 154 procent
- Anställda (omr. till heltidstjänster): 611

A1 Verksamhet

Koncernstruktur

Den 31 december 2017 var Nordea Life Holding AB (NLH AB) ensam ägare till dotterföretagen i Finland (NLP-FI), Norge (NLP-NO) och Sverige (NLP-SE). NLH AB ägde 75 procent av dotterföretaget i Danmark, Nordea Liv & Pension livsforsikringselskab A/S (NLP-DK), med kundägda Norliv som ägare till resterande 25 procent. Den 21 december 2017 tillkännagavs att Norliv skulle köpa ytterligare 45 procent av aktierna i NLP-DK. Köpet innebär att NLH AB:s innehav i NLP-DK minskar till 30 procent. Som en del i affären enades bolagen om att Norliv ska köpa tillbaka den återstående aktieposten på 30 procent av Nordea Life Holding AB under de kommande åren. Danska finansinspektionen godkände affären den 23 mars 2018 och den slutfördes den 16 april 2018.

NLH AB är ett helägt dotterföretag till Nordea Bank AB. Både NLH AB och Nordea Bank AB har sitt säte i Sverige.¹

Mer information om dotterföretagens organisation finns i bilaga 2.

NLP har sin huvudsakliga verksamhet i Norden.

Verksamhetens sammansättning

Liv- och pensionsverksamheten i NLP säljer olika liv- och sjukförsäkringsprodukter, från kapitalförsäkringar med några få års löptid till långa pensionsförsäkringsavtal med löptider på mer än 40 år.

Den 31 december 2017 uppgick det förvaltade kapitalet till 67,964 mn euro, och bruttopremierna uppgick till 7,185 mn euro. Tabell A1.1 visar det förvaltade kapitalets och bruttopremiernas utveckling år för år. Det förvaltade kapitalet ökade under 2017 med 4 procent, och bruttopremierna ökade med 11 procent, främst till följd av en uppgång i NLP-DK.

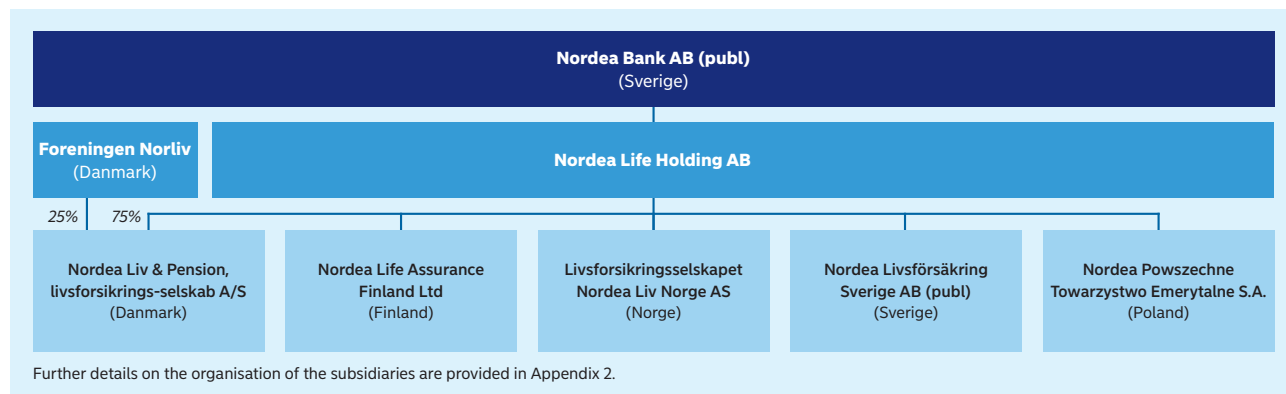
Tabell A1.1 Nyckeltal för NLP

TEUR	31 dec 2017	31 dec 2016	Förändr.
Förvalt kapital	67 964 737	65 656 412	4%
Summa bruttopremier	7 184 932	6 465 063	11%
- Försäkring med rätt till överskott	527 288	582 977	-10%
- Fondförsäkring och indexförsäkring	6 349 998	5 563 597	14%
- Övrig livförsäkring	220 357	223 052	-1%
- Sjukförsäkring (direkt försäkring)	71 715	81 303	-12%
- Skadeförsäkring	15 574	14 134	10%
Rörelseresultat	313 996	427 746	-27%

Tabell A1.2 Koncernens bruttopremier per verksamhetstyp

TEUR	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Koncernen
Försäkring med rätt till överskott	355 388	18 513	87 618	65 769	527 288
Fondförsäkring och indexförsäkring	2 075 547	1 312 164	1 124 153	1 838 133	6 349 998
Övrig livförsäkring	106 372	46 290	34 635	33 060	220 357
Sjukförsäkring (direkt försäkring)	13 231	0	58 485	0	71 715
Skadeförsäkring	–	–	15 574	–	15 574
Summa bruttopremier	2 550 538	1 376 967	1 320 465	1 936 962	7 184 932

Figur A1.1 NLP:s koncernstruktur den 31 december 2017²

1) Nordea Bank AB kommer att ha sitt säte i Finland från den 1 oktober 2018.

2) Kundägda Norliv har under 2018 köpt ytterligare 45 procent av aktierna i Nordea Liv & Pension livsforsikringselskab A/S. Affären slutfördes den 16 april 2018.

av grupp tillsyn av Finansinspektionen i Sverige³. Varje lokalt bolag inom NLP står under tillsyn av den nationella tillsynsmyndigheten i respektive land.

NLP:s externa revisionsbyrå är Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB⁴.

A2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultatet på aggregerad nivå utgörs av bruttopremierna för varje verksamhetstyp i förhållande till ersättningar och kostnader enligt tabell A2.1.

Försäkringar med rätt till överskott (sparandeförsäkringar med rätt till överskott) hade ett nettoutflöde på 873 mn euro och fond- och depåförsäkringar hade ett nettoinflöde på 3 285 mn euro. Nyteckningarna utgörs främst av fond- och depåförsäkringar. Verksamhetstyperna övrig livförsäkring och sjukförsäkring har en stabil utveckling, med ersättningar och kostnader som är betydligt lägre än premierna.

A3 Investeringsresultat

Avkastningen från investeringar, enligt tabell A3.1, aggregeras för NLP:s dotterbolag och samtliga produkttyper. I hela koncernen kom huvuddelen av avkastningen från aktieinnehav, främst i nordiska bolag och bolag på utvecklade marknader.

Avkastningen på obligationer och räntederivat påverkades främst av ränteutvecklingen i Danmark och Norge.

Värdepapperisering

NLP investerar inte direkt i värdepapperiserade krediter, men har via fonder innehav i sådana instrument. Vid utgången av 2017 hade NLP innehav i tre fonder innehållande värdepapperiserade krediter, varav andelarna i en fond håller på att säljas.

A4 Resultat från övriga verksamheter

Inga övriga betydande verksamheter bedrevs under 2017.

A5 Övrig information

Den 1 september 2017 slutfördes affären med att överföra Nordeas förvaltningsrättigheter avseende den öppna pensionsfonden Nordea OFE (pensionsfond i Polen, pelare 2) till Aegon Europe Holding B.V.

I enlighet med avtalet mellan Nordea Bank AB och DNB, om att slå samman sina respektive verksamheter i Baltikum, överförde NLP sin verksamhet till det nya bolaget den 1 oktober 2017.

Tabell A2.1 Försäkringsresultat

TEUR	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring	Övrig livförsäkring	Sjukförsäkring (direkt försäkring)	Skadeförsäkring	Summa
31 dec 2017						
Bruttopremier	527 288	6 349 998	220 357	71 715	15 574	7 184 932
Ersättningar och kostnader	1 522 609	3 169 541	152 976	56 342	10 891	4 912 359
31 dec 2016						
Bruttopremier	582 977	5 563 597	223 052	81 303	14 134	6 465 063
Ersättningar och kostnader	1 577 210	2 752 609	157 828	57 262	9 871	4 548 730

Tabell A3.1 Investeringsresultat

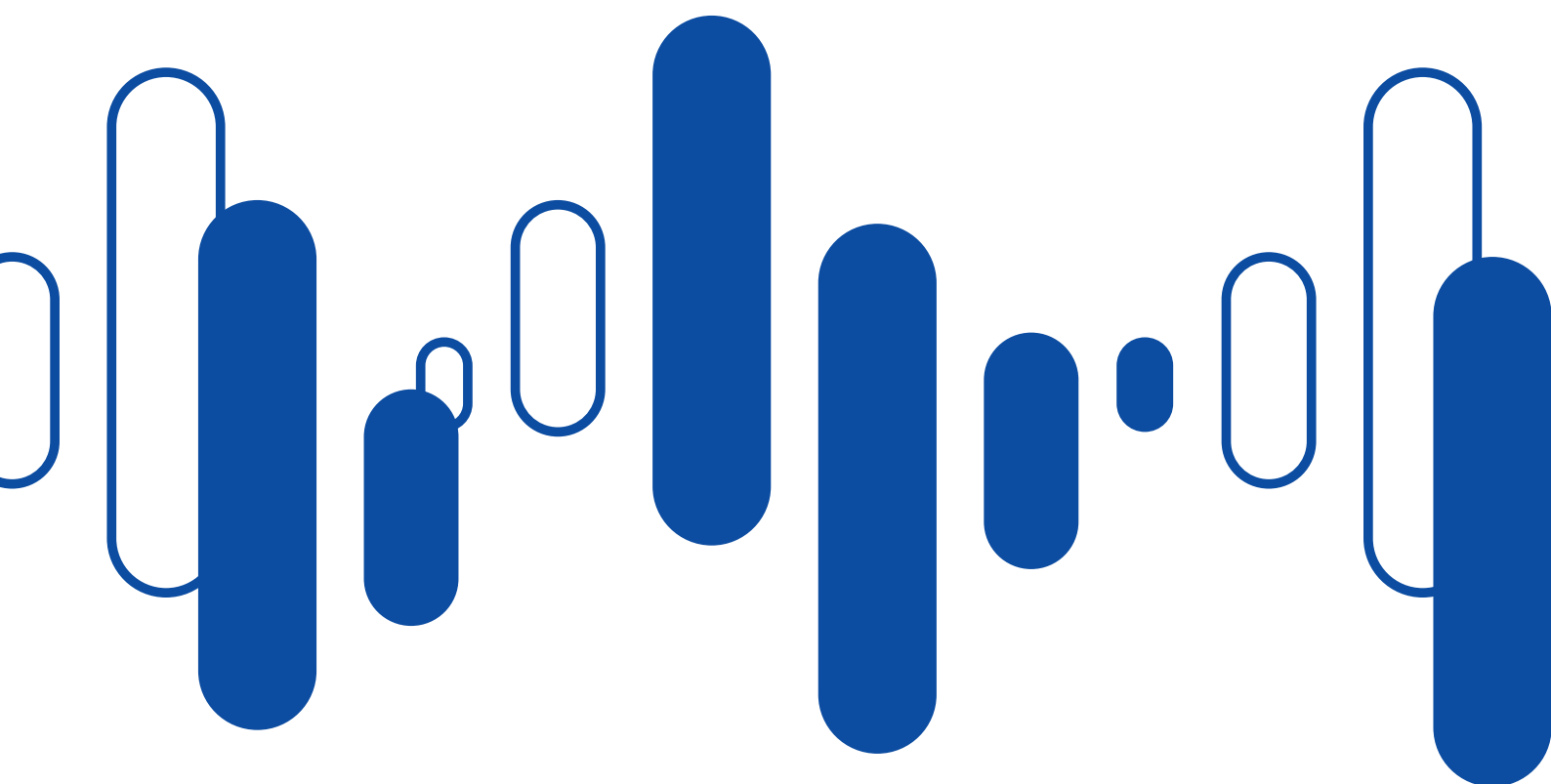
TEUR	31 dec 2017	31 dec 2016
Avkastning på obligationer	541 132	482 076
Vinst/förlust på räntederivat	-38 827	294 846
Övriga räntekostnader	-276 902	-214 045
Justering till marknadsvärde	-10 423	187 492
Summa avkastning på obligationer	214 980	750 369
Vinst/förlust på valutaderivat	294 327	-23 488
Valutavinst/-förlust på inlåning	13 276	6 442
Övriga ränteintäkter	258 569	216 251
Avkastning på inlåning och derivat	566 172	199 205
Avkastning på aktier/fonder	712 671	1 632 779
Avkastning på pensionsfonder	2 480 216	188 624
Vinst/förlust på aktiederivat	-30 229	-51 150
Summa avkastning på aktier	3 162 658	1 770 253
Vinst/förlust på riskkapitalfonder	-102 580	19 170
Vinst/förlust på hedgefonder	-12 424	9 437
Vinst/förlust på höriskobligationer	-1 033	36 165
Vinst/förlust på strukturerade krediter	1 748	22 439
Vinst/förlust på andra alternativa investeringar	93	262
Avkastning på alternativa investeringar	-114 196	87 473
Avkastning på förvaltningsfastigheter	195 016	237 180
Summa avkastning från investeringar	4 024 630	3 044 480

Obs: Tabell A3.1 visar det samlade investeringsresultatet i absoluta tal. Siffrorna från de olika länderna har anpassats efter redovisningsstandarderna på koncernnivå. Tabellen visar aggregerade siffror för samtliga länder och alla produkter.

3) Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, Besöksadress: Brunngatan 3, Stockholm, E-post: finansinspektionen@fi.se eller förnamn.efternamn@fi.se Tel.: 08-408 980 00 (växel), Fax: 08-24 13 35.

4) Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, Besöksadress: Torsgatan 21, 113 21 Stockholm, Tel.: 010-212 40 00, Fax: 010-214 30 00.

B Företagsstyrningssystem

B Företagsstyrningssystem

B1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Övergripande styrning i NLP

Som en del av Nordeakoncernen ska NLP och dess medarbetare följa Nordeas koncerndirektiv som ska se till att Nordea följer gällande lagar och interna krav samt processerna för att ta fram underlag för, revidera och fatta beslut.

Därutöver har NLP infört särskilda policyer, instruktioner, riktlinjer och arbetsordningar för NLP-koncernen, som godkänns av styrelsen eller Verkställande Direktör i Nordea Life Holding (NLH), i syfte att tillgodose affärsbehov eller lagkrav specifika för NLP. Dessa styrdokument utgör NLP-koncernens ramverk för policyer och arbetsordningar.

Styrelsen i respektive dotterföretag inom NLP-koncernen har fastställt ytterligare lokala policyer, instruktioner och arbetsordningar för att tillgodose lokala affärsbehov och lagkrav.

Styrelse

Styrelsen i NLH AB och styrelserna i de respektive dotterföretagen har det övergripande ansvaret för NLP:s verksamhet. Styrelsen säkerställer att NLP:s organisationsstruktur är ändamålsenlig och transparent, med en tydlig åtskillnad av funktioner och ansvarsområden för en effektiv och sund styrning.

Styrelsen ansvarar för att se till att det finns dels en robust och heltäckande verksamhetsstyrning och dels ett effektivt riskhanterings- och kontrollsystem. Vidare säkerställer styrelsen att NLP:s organisation har tillfredsställande kontroller i fråga om redovisning, kapitalförvaltning och finansiell ställning. Styrelsen är ytterst ansvarig för att säkerställa att det finns ändamålsenliga och effektiva system för intern kontroll och att dessa underhålls.

För att säkerställa åtskillnad av funktioner och tilldela chefen för NLP (NLP-koncernens vd) ansvarsområden har styrelsen fastställt och godkänt instruktioner för NLP-koncernens vd som tydligt definierar dennes ansvarsområden och åtaganden gentemot styrelsen.

Styrelsen har beslutat att inte bilda något särskilt utskott inom styrelsen.

Life Executive Management Group

NLP-koncernens verkställande direktör (NLP-koncernens vd) säkerställer att företagets ledning arbetar i enlighet med styrelsens instruktioner och beslut. NLP-koncernens vd säkerställer att företagets redovisning följer gällande lagstiftning och att företagets ekonomi är organiserad på ett tillförlitligt sätt. NLP-koncernens vd förser styrelsen med den information som den behöver för att kunna utföra sitt uppdrag.

NLP:s strategiska riktning för koncernen fastställs av ett särskilt forum, Life Executive Management Group (LEMG), och styrelsen. Forumet diskuterar god praxis i koncernen och fungerar som styrgrupp för strategiska initiativ. LEMG utgörs av NLP-koncernens vd, vd:arna för de fyra nordiska länderna, chefen för Risk Management & Control (NLP:s Group CRO), chefen för Capital Management & Investment Operations, chefen för Business support, chefen för Investments (NLP:s Group CIO), chefen för NLP Legal, chefen för NLP Compliance, People Business Partner från Wealth Management och chefen för NLP IT.

NLP:s koncernfunktioner

NLP har beslutat att inrätta en global enhet, som stödjer bolagen i respektive land i deras rapportering, övervakning, IT-frågor, regelefterlevnad och riskhantering. Som en del av NLP:s koncernfunktioner är det People Business Partner som ansvarar för det strategiska personalarbetet inom NLP.

Figur B1.1 visar organisation och rapporteringslinjer för NLP:s koncernfunktioner.

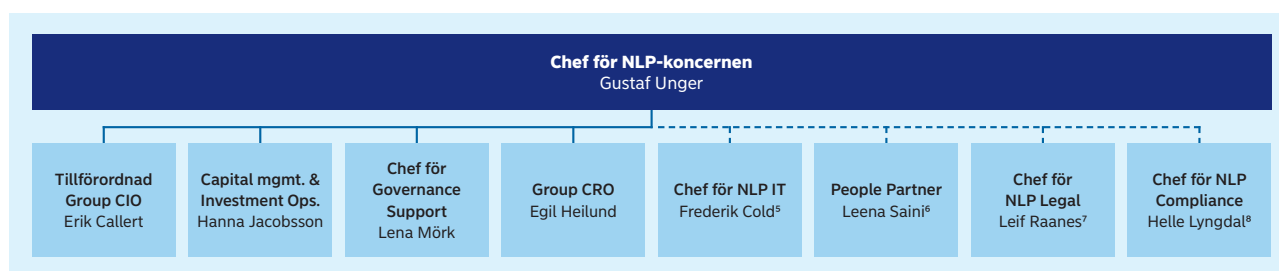
NLP Risk Management & Control

NLP Risk Management & Control leds av NLP:s Group CRO, som har det övergripande ansvaret för riskhanteringen när det gäller modeller, bedömningar och övervakning på koncernnivå för NLP.

NLP:s Group CRO:s oberoende säkerställs genom dubbla rapporteringslinjer: en till NLP-koncernens vd och en till Nordeakoncernens CRO. NLP:s Group CRO närvarar vid alla ordinarie styrelsemöten i NLH AB. NLP:s Group CRO har också möjlighet att på eget initiativ kommunicera direkt med styrelsen.

De lokala CRO:erna rapporterar också direkt till respektive lokala styrelse. Samordningen mellan Group Risk Office och de lokala riskhanteringsfunktionerna underlättas genom CRO

Figur B1.1 Life Group Function

5) Rapporterar till chefen för WMO IT Solutions, med prickad linje till chefen för NLP.

6) Rapporterar till chefen för People WM, med prickad linje till chefen för NLP.

7) Rapporterar till vd för Life & Pensions Norge, med prickad linje till chefen för NLP.

8) Rapporterar till chefen för Compliance WM, med prickad linje till chefen för NLP.

Forum, arbetsgruppen för operativ risk och kontroll samt diverse kommittéer.

Capital Management & Investment Operations

Chefen för Capital Management & Investment Operations rapporterar till NLP-koncernens vd och har det övergripande ansvaret för ekonomin, investeringsverksamheten och solvensberäkningarna. Finansiell rapportering och tillhörande ekonomiska frågor samordnas med Group Finance Life & Pensions i Nordeakoncernen. Chefen för Investment Operations-enheten ansvarar för alla investeringsrelaterade processer, till exempel för orderutförande, middle office, back office och avveckling. Chefen för Investment Operations är ordförande i Investment Operations Committee, som bildats för att säkerställa att verksamhetskraven uppfylls i samband med nya investeringar, och även för befintliga investeringar om verksamhetskraven ändras.

Business Support

Chefen för Business Support har det övergripande ansvaret för att driva arbetet med ett globalt NLP-program, med syftet att skapa ett effektivt system för kvalitetssäkring och implementera nya regelverk i koncernen. Chefen för Business Support rapporterar till NLP-gruppens vd.

NLP Group Investments

NLP Group Investments leds av NLP:s Group CIO, som har det övergripande ansvaret för NLP:s skulddrivna och marknadsräntebaserade placeringsprocesser. NLP:s Group CIO rapporterar till NLP-koncernens vd.

De lokala CIO:erna har dubbla rapporteringslinjer: en till NLP:s Group CIO och en till lokal vd. NLP:s Group CIO är ordförande i Nordic Investment Committee (NICO), där de lokala CIO:erna är medlemmar. NICO är ett gemensamt forum som hjälper NLP:s Group CIO att hantera NLP:s placeringsprocess.

IT och People

NLP:s IT ingår i Nordea Bank AB:s IT-plattform. IT leds av Wealth Managements IT-chef. De lokala IT-ansvariga har dubbla rapporteringslinjer: en till Wealth Managements IT-chef och en till den lokalt affärsansvarige.

Nordeakoncernens People-organisation ansvarar för att fastställa formen för och stötta HR-arbetet inom NLP. People-organisationen utgörs av People Business Partners inom NLP och Nordeakoncernens People-enheter. NLP:s People Business Partners ansvarar för det strategiska personalarbetet inom NLP och ingår i Wealth Managements People-organisation, med en rapporteringslinje till People-chefen inom Wealth Management. Nordeakoncernens People-enheter, såsom Talent Acquisition, People Direct och People Consultants, hjälper NLP i respektive land.

Juridik

Enheten Juridik består av jurister med placering i de nordiska länderna. Arbetet leds av Chief Legal Officer. Juridik har ett övergripande ansvar för att göra juridiska bedömningar av tillämplig lagstiftning. Dessutom utför enheten andra juridiska tjänster såsom att bistå med granskning och analys av (utkast till) avtal, Nordeas interna regler och externa anvisningar.

Nyckelfunktioner för Solvens II

Nyckelfunktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och aktuariella frågor är en integrerad del av NLP:s organisation. NLP:s Group CRO och Group Compliance Officer rapporterar

till NLP-koncernens vd, medan chefen för aktuariefunktionen rapporterar till NLP:s Group CRO.

NLP:s internrevision utförs via uppdragsavtal av Nordea-koncernens funktion Group Internal Audit.

Nyckelfunktionernas roller och ansvarsområden beskrivs i avsnitten B3–B6.

Förändringar i organisation och styrning i NLP under 2017

Under 2017 gjordes följande förändringar i NLP:s organisation och styrning:

- NLP AB:s ledningsgrupp:
 - Ny vd för NLP-koncernen, Gustaf Unger, började 1 augusti⁹.
 - Ny Group CRO för NLP, Egil Heilund – tillförordnad från 1 juni, ordinarie från 12 december. Egil Heilund är samtidigt CRO för NLP-NO.
 - Ny chef för Group Actuarial Function, Egil Heilund – tillförordnad från 1 juni. Egil Heilund är samtidigt ansvarig för aktuariefunktionen i NLP-NO.
- Kommittéer:
 - Balance Sheet Committee avvecklades.
- Team:
 - Enheten NLP Group Finance flyttades till Group Finance Life & Pensions i Nordea Bank AB
- Viktiga organisationsförändringar i de lokala företagen:
 - Ny styrelseordförande i de lokala företagen började 1 augusti 2017.
 - Ny COO för NLP-NO började 1 juli 2017.

Ersättningar

Styrelsen för Nordea Bank AB beslutar om riktlinjer för ersättningar utifrån en särskild riskanalys, och säkerställer att dessa tillämpas och följs upp i enlighet med kompensationsutskottets förslag. Riktlinjerna för ersättningar godkänns av styrelsen för NLP AB.

Riktlinjerna för ersättningar stärker NLP:s möjligheter att rekrytera, utveckla och behålla motiverade, kompetenta och resultatinriktade medarbetare. NLP erbjuder konkurrenskraftiga men inte marknadsledande ersättningar.

NLP ser ersättningar utifrån ett helhetsperspektiv som tar hänsyn till vikten av dels välbalanserade men differentierade ersättningar utifrån verksamhetens behov och den lokala marknaden, och dels ersättningssystem som överensstämmer med och stödjer en sund och effektiv riskhantering. Ersättningar ska inte uppmuntra överdrivet risktagande eller motverka NLP:s långsiktiga intressen. NLP har följande rörliga ersättningar:

- Vinstandelsprogrammet syftar till att stimulera värdeskapandet för kunder och aktieägare, och erbjuder samtliga medarbetare i Nordeakoncernen. Prestationskriterierna för 2017 speglar Nordeakoncernens långsiktiga mål: avkastning på ekonomiskt kapital, avkastning på eget kapital samt kundnöjdhet.
- Rörlig lönedel erbjuds utvalda chefer och specialister för att belöna en stark prestation. Individuella prestationer bedöms utifrån i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier.
- Executive Incentive Programme (EIP) kan erbjudas för att rekrytera, motivera och behålla utvalda chefer och nyckelpersoner, och syftar till att belöna starka prestationer. EIP baseras på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier på koncern-, affärsområdes-, enhets- och individnivå.

Riktlinjerna för ersättning innefattar inte några kompletterande pensionsplaner eller förtidspensionsplaner för styrelseledamöter eller andra nyckelbefattningshavare.

⁹) Gustaf Unger ersatte Johan Nystedt, som var tillförordnad chef för NLP vid sidan av sin befattning som chef för NLP-SE.

Väsentliga transaktioner under rapporteringsperioden

Under 2017 betalade NLH AB en utdelning på 750 mn euro till Nordea Bank AB. Vidare betalades under året en utdelning på 254 mn euro från det finska (126 mn euro), danska (62 mn euro) och svenska (66 mn euro) dotterföretaget till NLH AB.

B2 Lämplighetskrav

NLP bedriver verksamheten i enlighet med lämplighetskraven i Nordea Life & Pensions riktlinjer för val och bedömning av styrelseledamöter, vd och andra viktiga befattningshavare i Nordea Life Holding AB.

För att uppfylla lämplighetskraven måste en person ha och uppvisa de kvaliteter som krävs för att kunna utföra sitt uppdrag och ta det ansvar som hör till personens befattning i företaget. Dessa kvaliteter avser integriteten i det personliga agerandet och affärsutövandet, förmågan att göra sunda bedömningar samt tillräckligt med kunskaper, erfarenhet och yrkesmässiga kvalifikationer.

Bedömningen gällande lämplighetskraven ingår i rekryteringsprocessen, som utformats enligt Nordea Recruitment Policy, och utförs även löpande som en del i varje medarbetares regelbundna utvecklingssamtal.

Bedömningen av huruvida en person är "lämplig" innefattar personens yrkesmässiga och formella kvalifikationer, kunskaper liksom relevant erfarenhet från försäkringsbranschen, andra delar av finansbranschen eller andra verksamheter och ska ta hänsyn till personens specifika uppdrag samt, i förekommande fall, personens kvalifikationer inom försäkring, ekonomi, redovisning, aktuariella frågor och ledning.

Bedömningen innefattar vidare personens ärlighet och omdöme i ekonomiska frågor utifrån iakttagelser av personlighet, beteende och affärsutövande, inklusive kriminella aspekter, ekonomiska aspekter eller tillsynsaspekter som är relevanta för bedömningen.

B3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning

NLP:s övergripande riskhanterings- och kontrollsystem

Risk- och kapitalhanteringen i NLP styrs av principer och rutiner i arbetsordningar, riktlinjer, instruktioner och anvisningar som gäller i hela organisationen. Alla bolag inom NLP omfattas av samma regler för internkontroll och riskhantering.

NLP:s riskhantering och internkontroll styrs på övergripande nivå av NLP Risk Management Strategy, NLP Risk Management Policy, NLP Risk Appetite Framework samt Nordeas koncerndirektiv. Detta är införlivat i verksamheten via nyckel-

processer för risk- och kapitalhantering, regelbundna rapporter till huvudintressenter samt ytterligare instruktioner och dokument.

Riskhanteringen och internkontrollen utförs i enlighet med Policy for Internal Control in the Nordea Group. Riktlinjerna bygger på olika principer, bland annat en tydlig och transparent organisation, åtskillnad av funktioner och tillämpning av dualitetsprincipen. Internkontrollen beskrivs närmare i avsnitt B4 "Internkontrollsystem".

Riskkultur

NLP tillämpar samma internkontroll som Nordeakoncernen genom att fastställa tydliga roller och ansvarsområden samt genom att upprätthålla en transparent styrningsstruktur. NLP verkar för en sund riskkultur genom att följa NLP Risk Management Strategy. Regelbunden utbildning och kommunikation samt ändamålsenliga incitament och belöningar för medarbetarna hör till de initiativ som främjar en sund riskkultur.

I Nordeakoncernen ansvarar affärsenheterna själva för den proaktiva riskhanteringen i den dagliga verksamheten, inklusive rapportering av eventuella problem, och för att bedriva verksamheten inom uppsatta limiter. I affärsenheternas ansvar ingår också att införa effektiva kontroller samt att följa upp dessa.

Riskhanteringsstrategi

NLP Risk Management Strategy godkänns av styrelsen. De viktigaste principerna i strategin är:

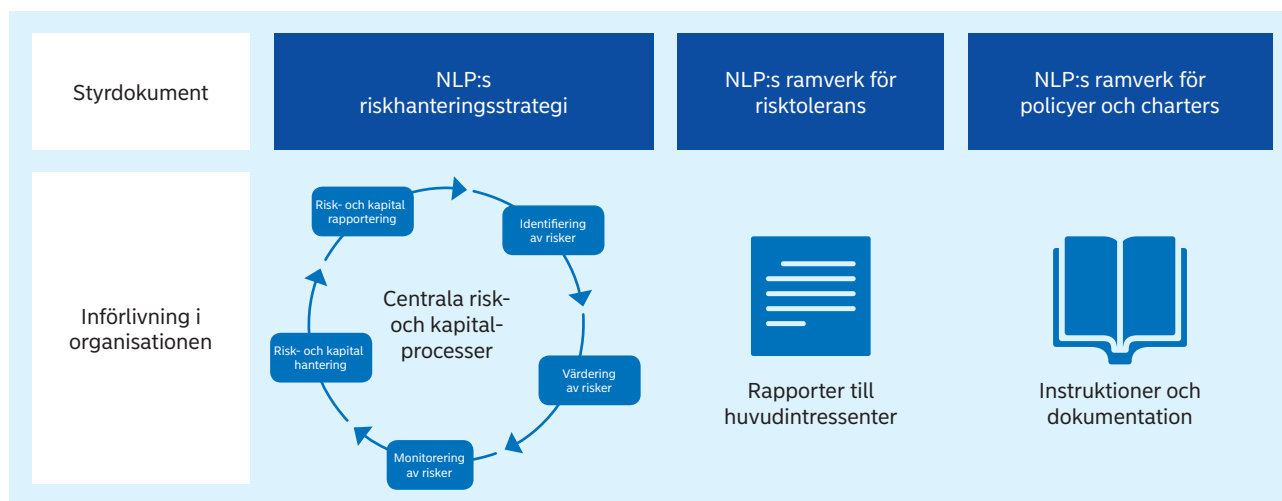
- Att riskerna håller sig inom NLP:s ramverk för risktolerans, limiter, budget och överväganden om avkastning, samt att de är tydliga och kan kontrolleras, övervakas och rapporteras. Risker därutöver bör undvikas
- Att ha ett sammanhängande och konsekvent globalt/lokalt riskhanterings- och kontrollsystem
- Att ha en riskhanteringsfunktion som fungerar som riskpartner gentemot verksamheten
- Att uppfylla framtida lagkrav som påverkar hanteringen av risker och kapital

Risktolerans

Styrelsen har det yttersta ansvaret för NLP:s övergripande risktolerans och beslutar om principerna för hur risktoleransen ska hanteras.

Utgångspunkten för NLP:s risktolerans är den samlade affärsstrategin och tillgänglig kapitalbas. NLP Risk Appetite Framework täcker in de centrala riskerna för NLP. På aggregerad nivå delas dessa upp i finansiell risk, försäkringsrisk, affärsrisk, operativ risk, solvensrisk och regelefterlevnadsrisk.

Figur B3.1 NLP:s riskhanterings- och kontrollsystem

För varje riskkategori allokeras de övergripande limiterna till de lokala bolagen. Limiterna fördelas sedan vidare på lämpligt sätt. De lokala bolagen har ytterligare limiter som krävs enligt lag eller som är framtagna av affärsmässiga skäl.

Ramverket för risktolerans uppdateras minst en gång om året för att säkerställa att riskhanteringsstrategin är lämplig och effektiv.

Riskhanteringsprocess

NLP-koncernen har en konsekvent och sammanhållen risk- och kapitalhanteringsprocess med identifiering, värdering, monitorering, hantering och rapportering av risker och deras kapitalpåverkan.

Identifiering av risker

Identifieringen av risker görs som en del av den ordinarie verksamheten i form av både top-down- och bottom-up-processer. Tillvägagångssättet top-down innefattar framväxande risker och strategiska risker, medan bottom-up bland annat avser den interna bedömningen av risker och kontroller liksom bedömningar i samband med ändringsgodkännanden.

Värdering av risker

Värdering av risker görs kvantitativt och/eller kvalitativt för att bedöma sannolikheten för och effekterna av olika typer av risker. De metoder som används är bland annat:

- Exponeringsanalys
- Stress- och scenariotester
- Expertbedömningar
- Framåtblickande bedömningar

Monitorering av risker

Risker monitoreras i förhållande till riskförklaringar och limiter.

Riskhantering

Riskerna hanteras på alla nivåer i organisationen, både genom strategiska beslut och genom den dagliga ledningen av verksamheten. NLP kan 1) acceptera de identifierade riskerna på befintlig risknivå, 2) undvika dem genom att ta bort det som orsakar risken eller 3) hantera dem genom att vidta åtgärder som påverkar antingen sannolikheten för eller effekterna av händelsen om risken skulle materialiseras (till exempel genom återförsäkring eller risksäkring).

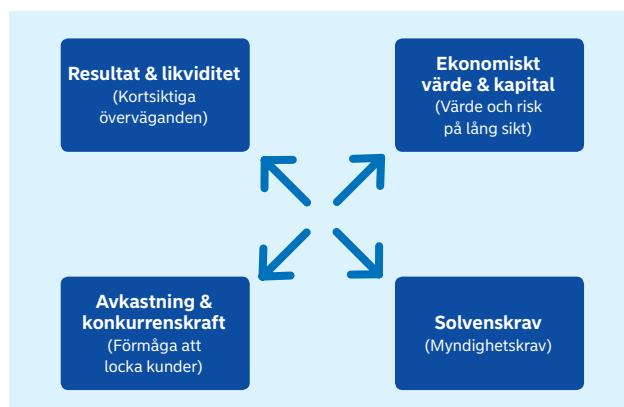
Rapportering av risker

Risk- och kapitalrapportering görs regelbundet för att stötta affärsbeslut och övervaka/kontrollera att verksamheten bedrivs i linje med fastställd risktolerans och befintliga limiter. Olika typer av rapporter har olika rapporteringsintervall, från veckovis till en gång om året. Målgruppen beror på rapportens innehåll. Bland annat finns rapporter för riskorganisationen, NLP:s verkställande ledning, styrelsen för NLH AB, Nordea Bank AB och tillsynsmyndigheter.

Risk- och kapitalbeslut

Med Asset and Liability Management (ALM) menas matchning mellan tillgångar och skulder. ALM-matrisen, som presenteras i figur B3.2, är en central del i införandet av NLP:s riskhanteringsstrategi i den dagliga verksamheten. Den fastställer de olika överväganden som ska ställas mot varandra i samband med såväl kortsiktiga som långsiktiga beslut i NLP. De rör konkurrenskraft, lagkrav, lönsamhet och kapitalkrav (bland annat ekonomiskt värde och myndighets-/ solvenskrav).

Figur B3.2 ALM-matrisen

Riskhanteringsfunktionen

NLP Risk Management & Control är en av nyckelfunktionerna i Solvens II och ett samlingsnamn för koncernens och de lokala företagens riskhanteringsresurser. För att säkerställa en konsekvent riskhantering finns ett så kallat CRO Forum. Arbetsordningen för CRO Forum fastställer forumets syfte och ansvarsområde.

Risk Management & Control tar fram riskunderlag för affärsbeslut i olika beslutsfattande instanser. På koncernnivå är NLP:s Group CRO medlem i Life Executive Management Group (LEMG) och ger styrelsen råd i riskfrågor. Dessutom deltar NLP:s Group CRO i viktiga beslutsmöten (globala och lokala). På lokal nivå får den lokala styrelsen råd av den lokala CRO:n.

Risk- och kapitalhantering

Kapitalhanteringen (se figur B3.3) ska säkerställa att NLP har tillräckligt med kapital för att täcka alla risker under den planerade verksamhetsperioden, även under stressade förhållanden. Kapitalnivån måste vara tillräcklig för att uppfylla såväl interna som externa kapitalkrav.

Kapitalplaneringen grundas på centrala delar i NLP:s affärsplan/rullande finansiella prognoser. En aktiv kapitalplanering säkerställer att NLP har beredskap att vidta nödvändiga kapitalåtgärder (oavsett konjunkturläge), uppfylla nya kapitaltäckningsregler och fullfölja strategiska och affärsrelaterade mål. Processen tar hänsyn till makroekonomiska, affärsrelaterade och framväxande risker.

NLP:s egna solvenskapitalbehov bedöms utifrån:

- NLP:s riskprofil i förhållande till de underliggande antagandena enligt standardformeln i Solvens II
- Områden i verksamheten som inte ingår i NLP:s solvenskapitalkrav enligt standardformeln i Solvens II

NLP:s kapitalpolicy fastställer mål för NLP:s kapitaliseringsnivåer. Den aktuella kapitalpositionen och kapitalpolicyn beskrivs i avsnitt E "Finansiering".

Utfallet från kapitalhanteringen redovisas i risk- och kapitalrapporten, som skickas till tillsynsmyndigheten under namnet ORSA-rapporten (Own Risk and Solvency Assessment report).

ORSA-rapporten – intervall och tidpunkter

ORSA-rapporten sammanställs minst en gång om året och skickas till styrelsen för granskning och godkännande.

Omständigheter som innebär att det kan behövas en extra ORSA-rapport finns dokumenterad i NLP Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) Policy.

ORSA-rapporten skickas till tillsynsmyndigheten inom två veckor från styrelsens godkännande. Utfallet från ORSA distribueras till huvudintressenter och dokumenteras i ett ORSA-register.

Roller och ansvar i ORSA-arbetet

Styrelsen deltar aktivt i risk- och kapitalhanteringen i NLP, bland annat genom att kartlägga risker, styra hur bedömningen ska genomföras, granska resultaten och säkerställa att resultaten och slutsatserna dokumenteras och kommuniceras internt. Styrelsens arbete med risk- och kapitalprocesserna liksom med NLP:s riskhantering och internkontroll beskrivs närmare i styrelsens årliga arbetscykel.

Affärsområdena är involverade i bedömningen av vilka scenarier som bör testas, genom att kartlägga potentiella hot mot verksamheten liksom olika strategiska scenarier.

Väsentliga koncerninterna uppdragsavtal

Väsentliga koncerninterna uppdragsavtal beskrivs i avsnitt B7 "Uppdragsavtal".

B4 Internkontrollsystem

NLP:s internkontroll styrs av Policy for internal rules framework in the NLP Group. Policyn anger grundprinciperna för internkontroll och utgörs av internkontrollsystemet, kontrollmiljön och kontrollprocesserna. De olika delarna i det interna kontrollsystemet är:

- Styr- och kontrollmiljö
- Riskvärdering
- Kontrollaktiviteter
- Information och kommunikation, samt
- Övervakande aktiviteter (inklusive rapportering av utfall och brister).

Policyn bygger på olika principer, bland annat en tydlig och transparent organisation, åtskillnad av funktioner och tillämpning av dualitetsprincipen.

NLP tillämpar en modell med "tre försvarslinjer" (se figur B4.1) som utgör grunden för en tydlig fördelning av roller och ansvar i organisationen. Det här är en huvudprincip för NLP:s riskhantering och internkontroll.

Den första försvarslinjen i NLP utgörs av affärsverksamheten. Den andra försvarslinjen finns på koncernnivå och representeras av följande funktioner: Risk Management & Control (funktionen för riskhantering och kontroll), Compliance Function (funktionen för regelefterlevnad) och Actuarial Function (aktuariefunktionen). Den tredje försvarslinjen utgörs av Group Internal Audit (GIA), Nordeakoncernens internrevi-

sionsfunktion. Modellen med tre försvarslinjer finns avbildad i figur B4.1.

Funktionen för regelefterlevnad

NLP:s funktion för regelefterlevnad (NLP Compliance) är en oberoende nyckelfunktion som upprättats enligt kraven i Solvens II. Samtidigt ingår funktionen i Nordeakoncernens funktion för regelefterlevnad.

Nordeakoncernens funktion för regelefterlevnad har olika avdelningar som täcker in samtliga risker på regelefterlevnadsområdet, och dessa arbetar mot vart och ett av affärsområdena. Funktionens syfte är att ge en självständig, riskbaserad syn på hur lagar, bestämmelser, affärsprinciper, etiska riktlinjer, god affärssed och internationella regler som gäller för NLP efterlevs. Detta sker genom att funktionen kartlägger risker och stöttar de ansvariga riskägarna i arbetet att hantera dem på ett effektivt sätt.

Chefen för NLP Compliance har en funktionell rapporteringslinje till chefen för Wealth Management Compliance i Nordeakoncernen och en legal rapporteringslinje till NLP-koncernens vd och styrelse.

Lokala Compliance Officers är anställda lokalt och har en funktionell rapporteringslinje till chefen för NLP Compliance och en legal rapporteringslinje till lokal vd och styrelse.

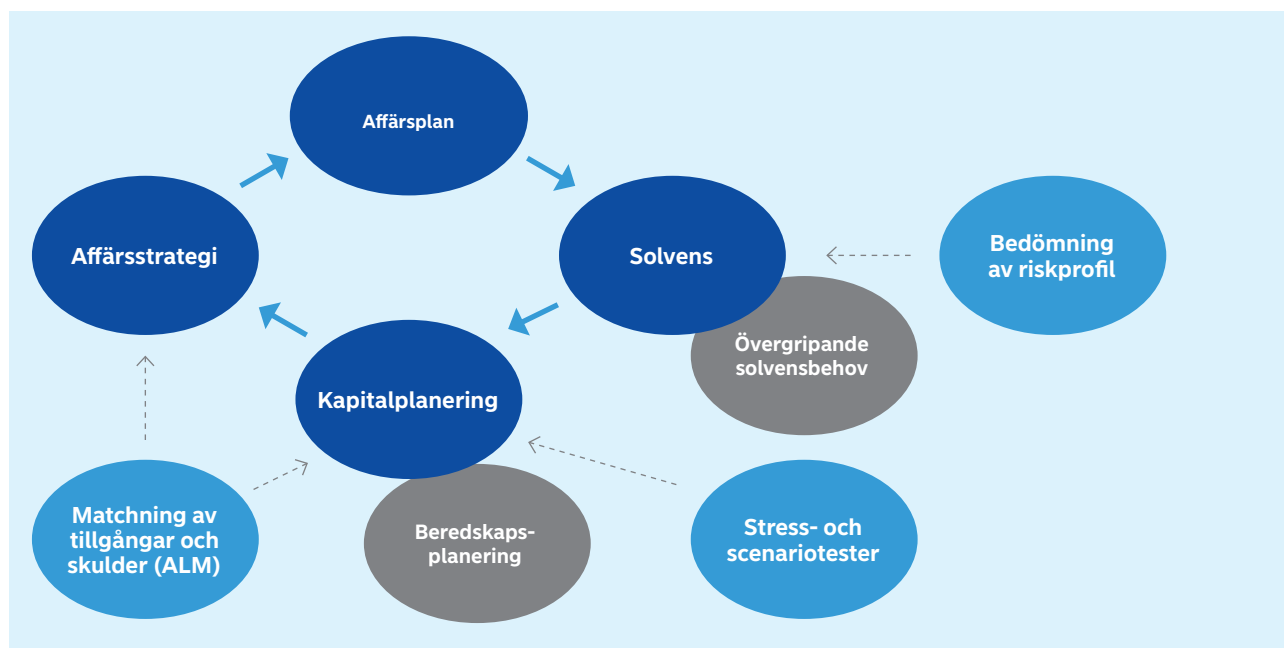
Funktionen för regelefterlevnad har det mandat, den kompetens, de resurser och den tillgång till relevant information som krävs för att kunna vara effektiv.

Ansvarsområdena för NLP:s funktion för regelefterlevnad beskrivs i NLP Compliance Directive och innefattar att identifiera, värdera, intyga, kontrollera och rapportera regelefterlevnadsrisker i NLP. Riktlinjerna för regelefterlevnad fastställs av styrelsen en gång om året.

Funktionen för regelefterlevnad utför sitt uppdrag via ett antal centrala rutiner:

- Upptäcka regelefterlevnadsrisker, samt bevaka och kontrollera att riskerna hanteras av berörda funktioner. Här ingår regelbunden uppföljning av förändringar i regelverken.
- Bevaka och kontrollera att NLP bedriver sin verksamhet med integritet och i enlighet med gällande regelverk via ett strukturerat och väldefinierat program för regelefterlevnadsbevakning.
- Presentera en årlig aktivitetsplan för NLP:s vd och styrelse.

Figur B3.3 Kapitalförvaltningsprocess

- Erbjuder råd och stöd för personal, NLP:s vd och NLP:s styrelse i fråga om regelverk, samt bedöma möjliga konsekvenser för NLP:s verksamhet av eventuella ändringar i lagar och bestämmelser. Dessutom hålla högsta ledningen och NLP:s styrelse uppdaterade om utvecklingen på regelområdet. NLP Compliance ska också ge medarbetare råd i frågor som rör regelefterlevnad och införandet av regler.
- Informera och utbilda medarbetare om nya och förändrade regler, när detta bedöms vara relevant, och aktivt bidra till utveckling och bevarande av en sund regelefterlevnadskultur i NLP.
- Kontrollera att nya eller väsentligen förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och IT-system, liksom stora förändringar i NLP:s verksamhet och organisation, uppfyller kraven i befintliga regelverk och, i förekommande fall, kända förändringar i dessa.
- Bevaka och kontrollera att NLP följer Nordeakoncernens Compliance Risk Policy.
- Kontrollera och regelbundet bedöma om relevanta rutiner och åtgärder är lämpliga och effektiva i fråga om att minimera risken för regelöverträdelser.
- Regelbundet, minst kvartalsvis, rapportera om NLP-koncernens väsentliga brister och regelefterlevnadsrisker till NLP:s styrelse och vd. Rapporterna ska innehålla en uppföljning av tidigare rapporterade brister och risker, samt beskriva varje ny väsentlig brist och risk som upptäckts.

B5 Internrevisionsfunktion

Internrevisionen i NLP hanteras av Nordeakoncernens Group Internal Audit (GIA). De interna reglerna för funktionen finns i arbetsordningen för GIA (Charter for Group Internal Audit), i metodbeskrivningen Nordea way och i kompletterande standardrutiner (standard operating procedures).

Enligt arbetsordningen ska GIA hjälpa ledningen att skydda organisationens tillgångar, anseende och hållbarhet. GIA gör detta genom att:

- Bedöma huruvida alla betydande risker kartläggs och rapporteras av ledningen och riskfunktionerna till styrelsen, dess utskott och verkställande ledningen
- Bedöma huruvida alla betydande risker kontrolleras på rätt sätt, och
- Utmana verkställande ledningen att förbättra effektiviteten i styrningen, riskhanteringen och internkontrollerna.

Arbetsordningen för GIA godkänns av styrelsen och innehåller information om GIA:s och Quality Assurance-funktionens syfte, ansvarsområden, organisation, mandat, oberoende, kompetens och sekretessåtagande liksom dess rapporterings- och uppföljningsarbete. Som framgår av arbetsordningen ska GIA:s medarbetare inte delta i arbetet i andra funktioner, i själva verksamheten eller i arbetet med att ta fram och välja ut riskmodeller eller andra riskhanteringsverktyg. Arbetsordningen för GIA följer internationella standarder för yrkesmässigt utövande av internrevision och de etiska riktlinjer som publicerats av Institutet för internrevision.

B6 Aktuariefunktion

Aktuariefunktioner finns på koncernnivå och i varje lokalt bolag. Funktionerna styrs på övergripande nivå av Global Actuarial Function Charter. Koncernens olika aktuariefunktioner har ett nära samarbete, utbyter erfarenheter och enas om ramverk för att säkerställa en effektiv global aktuariefunktion. Samordningen sker via regelbundna möten.

De lokala aktuariefunktionerna ansvarar för en oberoende granskning av

- Beräkningen av försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens II, det vill säga beräkningen av bästa skattning och fastställande av parametrar för att löpande säkerställa efterlevnad av regelverken
- Nyteckningsrisker och försäkringsrisker och hur dessa är kopplade till återförsäkring och försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens II
- Återförsäkringsstrategin och dess relation till nyteckning och befintligt försäkringsbestånd, samt hur den beaktas vid upprättandet av försäkringstekniska avsättningar.

NLP-koncernens aktuariefunktion ansvarar för att ta fram konsistenta styrdokument för hela koncernen och för att stödja och utmana de lokala aktuariefunktionerna.

I NLP:s organisation rapporterar chefen för koncernens aktuariefunktion till NLP:s Group CRO. Aktuariefunktionens oberoende säkerställs genom att funktionens chef har möjlighet att på eget initiativ kommunicera direkt med styrelsen.

Minst en gång per år utarbetar aktuariefunktionerna, både koncernens och de lokala, en skriftlig rapport och redovisar resultatet av granskningsaktiviteterna, kartlagda brister, rekommendationer och en uppföljning av föregående års rekommendationer.

Figur B4.1 Försvarslinjer i NLP

Första försvarslinjen	Andra försvarslinjen	Tredje försvarslinjen
• Ansvarig för sin egen riskhantering och för att bedriva verksamheten i enlighet med det godkända ramverket för intern kontroll och riskhantering och inom de föreskrivna limiterna för riskexponering. • Hit hör att identifiera, utvärdera, säkerställa kvalitet och rapportera eventuella frågor som hänför sig till alla betydande finansiella och icke-finansiella risker.	• Oberoende kontroll- och riskfunktioner med uppdrag och mandat att stödja och utmana den första försvarslinjen i identifieringen och hanteringen av risk och regelefterlevnad. • Ansvarig för att utarbeta ramverk och processer för intern kontroll, riskhantering och regelefterlevnad • Funktionerna ska vidare försäkra sig om att verksamheten bedrivs på ett effektivt och väl avvägt sätt, att den finansiella och icke-finansiella rapporteringen (både den externa och interna) är tillförlitlig, och att lagar, regler, myndighetskrav och Nordeas/NLP:s egna regler efterlevs.	• Group Internal Audit (GIA) är en oberoende enhet. GIA utvärderar det interna kontrollramverket, dvs huruvida alla betydande risker identifieras, rapporteras på korrekt sätt och kontrolleras. GIA stödjer styrelsen i arbetet med att skydda organisationens tillgångar, anseende och hållbarhet.

B7 Uppdragsavtal

Uppdragsavtal upprättas enligt Nordea Sourcing Policy och Group Outsourcing Guidelines for Nordea Life & Pensions.

NLP Group Outsourcing Guidelines gäller för alla uppdragsavtal. Alla tjänsteleverantörer som har uppdragsavtal med NLP förbinder sig att följa tillämpliga lagar, föreskrifter och anvisningar.

Anvisningarna anger styrande principer för:

- Bedömning av huruvida tjänsterna som omfattas av uppdragsavtalet är kritiska
- Innehållet i uppdragsavtal med leverantörer
- Rapporteringen till tillsynsmyndigheter
- Övervakning och rapportering av verksamhet som omfattas av uppdragsavtal

Inom NLP -koncernen har identifierats följande kritiska uppdragsavtal:

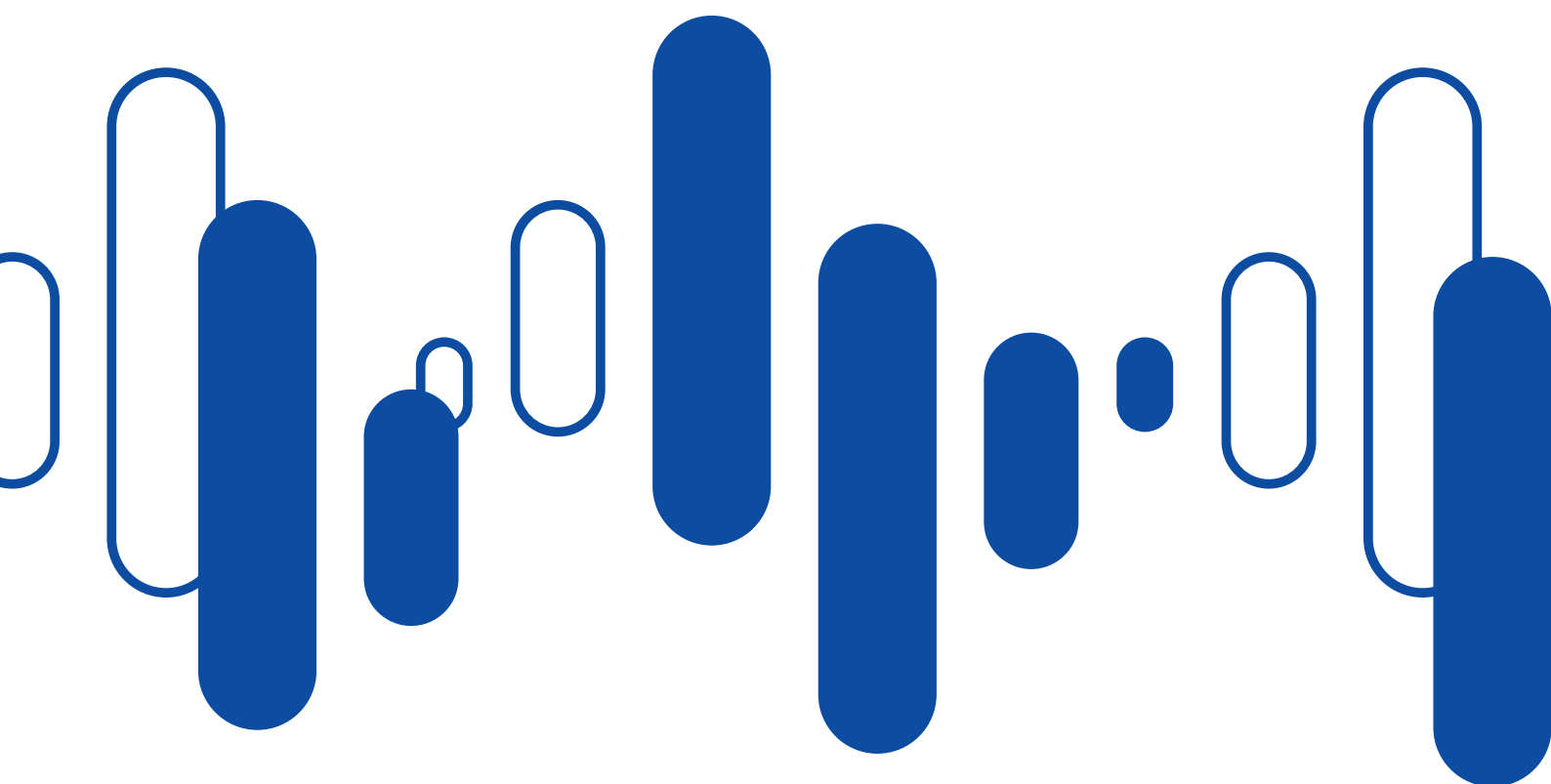
- IT-funktionen, uppdragsavtal upprättat med Nordea Bank AB (säte i Sverige)
- Distribution, uppdragsavtal upprättade med Nordea Bank AB (säte i Sverige) och med dess nordiska filialer (säte i Finland, Norge och Danmark)
- Portföljförvaltning och investeringsredovisning, uppdragsavtal upprättat med Nordea Investment Management AB (säte i Sverige)
- Internrevision, uppdragsavtal upprättat med Nordea Bank AB (säte i Sverige)

B8 Övrig information

Styrelsen utvärderar årligen företagsstyrningen, och resurserna för den, för att säkerställa dels en robust och heltäckande styrningsstruktur, dels ett effektivt riskhanterings- och kontrollsystem.

Interna och externa revisioner ger en oberoende utvärdering av koncernens och de lokala bolagens företagsstyrningssystem. Rekommendationer från dessa revisioner beaktas av den berörda styrelsen och införs i proportion till riskerna i verksamheten.

C Riskprofil

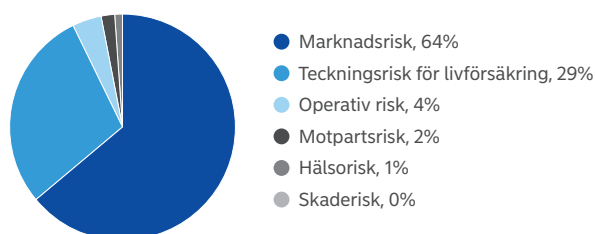

C Riskprofil

NLP är exponerat för en mängd olika risker i sin verksamhet, bland annat tecknings-, marknads-, kredit- och likviditetsrisker samt operativa risker, affärsrisker och strategiska risker. De två största riskerna sett till NLP:s solvenskapitalkrav är:

- Marknadsrisk som uppstår till följd av inbyggda placeringsgarantier och skillnader i duration mellan tillgångar och skulder för sparandeförsäkringar med rätt till överskott. Fond- och depåförsäkringar medför också marknadsrisk för NLP eftersom de framtida vinsterna är beroende av fond- och depåförsäkringarnas samlade värde som skulle minska om marknadsvärdena sjönk. Marknadsrisk utgör cirka 64 procent av solvenskapitalkravet.
- Teckningsrisk som beror på osäkerhet i annullations- och livsfallsantaganden. Teckningsrisk utgör cirka 29 procent av solvenskapitalkravet.

Figur C1 Solvens II – solvenskapitalkrav per risktyp, 31 december 2017

Solvenskapitalkravet per typ av risk tar hänsyn diversifieringseffekter mellan de olika risktyperna.

Hanteringen av risker styrs av NLP:s riskhanterings- och kontrollsystem som beskrivs i avsnitt B3 "Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning".

Stress- och scenariotester

I NLP:s regelbundna risk- och kapitalrapportering ingår diverse stress- och scenariotester, bland annat:

- Stresstester enligt standardformeln i Solvens II
- Ögonblicksstresser
- Omvända stresstester
- Affärsriskscenarier som tar hänsyn till de centrala riskerna i verksamheten
- Makroekonomiska scenarier som mäter effekten av framväxande trender och stresstestar NLP:s motståndskraft mot historiska och potentiella framtida makroekonomiska kriser

Stress- och scenariotesterna diskuteras i verkställande ledningen och styrelsen. Stress- och scenariotesterna utvecklas genom samarbete i NLP-koncernen och med Nordea Bank AB.

C1 Teckningsrisk

Teckningsrisk definieras som risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsförpliktelserna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande dödlighet, livsfall, sjuklighet, återköp och annullationer, och där en sådan förändring leder till att försäkringsförpliktelsernas värde ökar eller att kapitalbasen minskar.

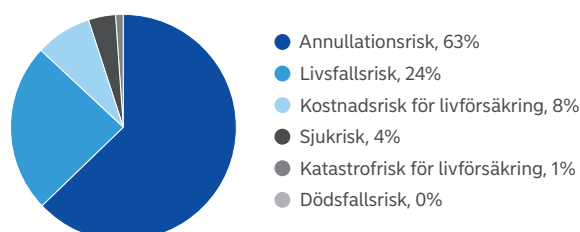
Beräkning och analys av teckningsrisk

Teckningsrisker kontrolleras huvudsakligen med hjälp av aktuariella metoder, det vill säga via tariffer, hälsoprövningar, återförsäkringsavtal och stresstester, samt genom lämpliga och träffsäkra försäkringstekniska avsättningar. Erfarenhetsanalyser och jämförelser görs minst en gång per år för varje teckningsrisk.

NLP beräknar teckningsrisker via standardformeln i Solvens II och genom att mäta solvensbalansräkningens känslighet för stressade teckningsscenarier via regelbundna stress- och scenariotester. NLP har klarat samtliga stresstester som genomförts.

Beräkningen av teckningsrisker i enlighet med standardformeln i Solvens II visar att annullations- och livsfallsrisken har störst inverkan på NLP:s solvenskapitalkrav för teckningsrisk. Varken NLP:s exponering för teckningsrisk eller metoden för beräkningen av den har ändrats i någon betydande omfattning under rapporteringsperioden.

Figur C1.1 Solvenskapitalkrav för teckningsrisk (livförsäkring) per risktyp, 31 december 2017

Solvenskapitalkravet per typ av risk tar hänsyn diversifieringseffekter mellan de olika risktyperna.

Annullationsrisk

Annullationsrisk innefattar risken för återköp, övergång till fribrev, förnyelse och förändrade premienivåer. Annullationsrisk härrör från den potentiella skillnaden mellan faktiska annullationstal och beräknade annullationstal.

Annullationsrisken är kopplad till försäkringstagarens betende och begränsas genom att säkerställa att produkterna tillgodoser kundernas behov. Annullationstalen stresstestas, övervakas och rapporteras månadsvis. Övervakningen hjälper NLP att upptäcka och ta itu med framväxande trender.

Livsfallsrisk

Livsfallsrisken är kopplad till livräntor under utbetalning och under uppskovstid bland NLP:s sparandeförsäkringar med rätt till överskott. Dödlighetstal och förväntad livslängd uppdateras och jämförs en gång per år. För nya sparandeförsäkringar omräknas försäkringstagarens kapital till livräntor baserat på gällande priser på marknaden vid tidpunkten för pensionering.

Koncentration av teckningsrisker

NLP:s försäkringsportföljer utgörs av individ- och gruppörsäkringar som alla är väldiversifierade sett till branscher, regioner och demografi, och även i fråga om produkttyp och risk. Inom NLP:s försäkringsportföljer kan stora företag utgöra en geografisk riskkoncentration. Återförsäkring och andra riskbegränsande åtgärder används för att hantera koncentrationsrisken.

Hantering av teckningsrisk

Hantering av teckningsrisk sker via särskilda rutiner för teckning av försäkringar, återförsäkring och produktgodkännanden.

Rutiner för teckning av försäkringar

Teckningen av försäkringar sker i enlighet med det lokala bolagets teckningspolicy för försäkringsrisker. Policyerna har tagits fram för att säkerställa robusta processer för teckning av försäkringar och sund rådgivning till kunderna.

Rutinerna för teckning av försäkringar säkerställer att alla nya kunder behandlas på ett rättvist och etiskt korrekt sätt samt att enskilda risker godkänns eller avvisas på välinformade grunder. Goda rutiner säkerställer också att kunderna erbjuds rätt produkter för sina behov. Liv- och sjukförsäkringar tecknas individuellt. Beroende på försäkringsskyddet och ersättningsnivån kan en hälsoprövning krävas innan försäkringen kan tecknas.

Aktuariefunktionen lyfter fram risker och lämnar rekommendationer samt ger sina synpunkter på teckningspolicyerna i de lokala bolagen. Aktuariefunktionen granskar teckningspolicyerna årligen och i samband med ändringar.

Återförsäkring

NLP:s återförsäkringsprogram täcker enskilda och aggregerade dödsfalls- och sjukrisker, inklusive katastrofrisk inom dödsfall. Det innehåller individuella limiter för självbehåll och en aggregerad gräns för nettoförlust. Återförsäkrade risker omfattar dödsfallsrisk, sjukrisk och katastrofrisk inom dödsfall. Syftet med återförsäkringsprogrammet är att minimera volatiliteten i försäkringssättningsarna, ge stabilare riskresultat och skydda NLP från riskkoncentration och katastrofrisk. Nyteckning med stora enskilda riskexponeringar tecknas med fakultativ återförsäkring.

Återförsäkringsprogrammet övervakas månadsvis via riskresultatet per produktkategori. Aktuariefunktionen ansvarar för att granska återförsäkringsstrategin och -programmet minst en gång om året.

Produktgodkännande

NLP har infört en generell metod för förändringshantering. Metoden beskrivs närmare i avsnitt C5 "Operativ risk". Här ingår en särskild godkännandeprocess för nya produkter, som bland annat innefattar en bedömning av lönsamhet och kapitalkrav samt hur väl den överensstämmer med NLP:s risktolerans.

Specialföretag

NLP använder sig inte av några specialföretag för hanteringen av teckningsrisker.

Förändringar i teckningsriskprofilen

Inga väsentliga förändringar har gjorts under rapporteringsperioden i NLP:s teckningsriskprofil eller i sättet som teckningsriskerna beräknas.

C2 Marknadsrisk

Marknadsrisk i NLP uppstår främst till följd av skillnader i duration mellan tillgångar och skulder samt till följd av känsligheten i värdet på dessa tillgångar och skulder vid förändringar i nivån på och volatiliteten i marknadskurser eller marknadsräntor.

Beräkning och analys av marknadsrisk

Marknadsrisk härrör huvudsakligen från investeringar i dels produkter med utfärdade garantier, dels marknadsräntebaserade produkter där försäkringstagarna har en garanterad ersättning eller absolut avkastning från dessa portföljer. NLP står risken att uppfylla dessa garantier till försäkringstagarna. Dessutom genererar fond- och depåförsäkringarna fram-

tida vinster som ingår i solvensbalansräkningen. En eventuell minskning i fond- och depåförsäkringsverksamhetens omfattning skulle minska dessa framtida vinster och därmed den tillgängliga kapitalbasen i solvensbalansräkningen.

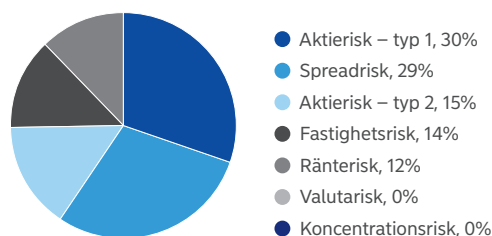
Marknadsrisk uppstår också i samband med investering av eget kapital. Det egna kapitalet investeras separat från försäkringstagarnas tillgångar, och NLP står för den direkta marknadsrisken.

Marknadsrisker beräknas via standardformeln i Solvens II, exponeringsmått för placeringstillgångar, Value-at-Risk-analyser (VaR), ekonomiskt kapital för marknadsrisk, balansräkningsprognoser samt stress- och känslighetsanalyser. NLP har klarat samtliga stresstester som genomförts. Marknadsrisk kontrolleras mot risktolerans och risklimiter.

Standardformeln i Solvens II

Beräkningen av marknadsrisk med hjälp av standardformeln i Solvens II visar att det är kreditspread och aktier som har störst inverkan på NLP:s marknadsrisk. Varken NLP:s exponering för marknadsrisk eller metoden för beräkningen av den har ändrats i någon betydande omfattning under rapporteringsperioden.

Figur C2.1 Solvenskapitalkrav för marknadsrisk per risk, 31 december 2017

Solvenskapitalkravet per typ av risk tar hänsyn diversifieringseffekter mellan de olika risktyperna.

Aktierisk

NLP är exponerat för sjunkande aktiekurser genom finansiella garantier i sparandeförsäkringar med rätt till överskott och vissa garanterade fond- och depåförsäkringar. NLP är också exponerat för sjunkande aktiekurser som medför minskat marknadsvärde för fond- och depåförsäkringar utan garantier och därmed minskade framtida vinster, vilket påverkar den tillgängliga kapitalbasen för solvensändamål.

Kreditspreadrisk

NLP är exponerat för förändringar i kreditspreaden via innehav i räntebärande tillgångar avseende sparandeförsäkringar med rätt till överskott respektive fond- och depåförsäkringar. Ökad kreditspread minskar marknadsvärdet och därmed sänks förväntningarna om framtida vinster.

Tabell C2.1 Ränteinnehav fördelat på kreditbetyg, 31 december 2017

Ränteinnehav fördelat på kreditbetyg, %	
AAA	54,1
AA	5,4
A	6,6
BBB	7,9
BB	1,1
B	1,4
CCC eller lägre	0,2
Kreditbetyg saknas	19,2
Kreditbetyg saknas (garanterat av stat eller kommun)	0,0

Koncentrationsrisk

NLP är exponerat för koncentration av marknadsrisker gentemot motparter, regioner och branscher. Koncentration av marknadsrisker gentemot motparter omfattar enligt Solvens II aktier, fastigheter och tillgångar med hög kreditrisk.

Ränterisk

NLP är exponerat för förändringar i räntenivån genom skillnaderna i duration mellan tillgångar och skulder i sparandeförsäkringarna med rätt till överskott.

Fastighetsrisk

NLP innehar affärs-, industri- och bostadsfastigheter i dels sina sparandeförsäkringar med rätt till överskott, dels sina fond- och depåförsäkringar. Enligt Solvens II-beräkningen är effekten av NLP:s fastighetsexponering att jämställa med den för aktier.

Valutarisk

NLP investerar aktivt i globala värdepapper. I stort sett all valutaexponering valutasäkras mot de lokala rapporteringsvalutorna.

Beräkning av exponering gällande investeringar

Värdepappersportföljer som ska täcka skulder till försäkrings-tagare säkras mot koncentrerade exponeringar genom lämplig riskspridning i olika tillgångsslag och valutor.

VaR-analys och ekonomiskt kapital för marknadsrisk

NLP beräknar marknadsrisken i investerat eget kapital med hjälp av Value-at-Risk (VaR).

Dessutom kontrollerar NLP det ekonomiska kapitalet för marknadsrisk (MREC) månadsvis. MREC är en VaR-baserad beräkning som används i Nordeakoncernen för att beräkna det kapital som krävs för att täcka oförutsedda ekonomiska förluster under en ettårsperiod, med en konfidensnivå på 99,9 procent. MREC mäter de ekonomiska riskexponeringarna och den aktuella, teoretiska marknadskostnaden för att risksäkra de långfristiga garantierna i sparandeförsäkringarna med rätt till överskott.

Stress- och känslighetsanalys

NLP utför regelbundna stresstester av tillgänglig kapitalbas, solvenssituationen och reserverna för att bedöma effekten av momentana stresser. Stresstesterna görs genom att tillämpa kraftiga aktiekursfall eller räntechocker, eller en kombination av de två. Långsiktigheten i liv- och pensionsrörelsen innebär att NLP är känsligast för ränteförändringar. Solvenskvoten minskar med sjunkande räntor. Solvenskvoten minskar också med stigande räntor till följd av övergångsreglernas minskade inverkan på försäkringstekniska avsättningar.

Tabell C2.2 Stressad solvenskvot, 31 december 2017

Solvency ratio, %	
Basscenario	154
Aktienedgång 12%	158
Räntor ner 50 baspunkter	152
Räntor upp 50 baspunkter	161

Som ett led i kapitalhanteringen gör NLP prognoser för verksamhetens utveckling, med bland annat kapitalplaner. Här utförs också stresstester med hjälp av makroekonomiska och affärsrelaterade riskscenarier.

Hantering av marknadsrisk

NLP hanterar marknadsrisk i enlighet med ALM-matrisen som beskrivs i avsnitt B3 "Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning". Detta bidrar till väl under-

byggda affärsbeslut i NLP, med balans mellan kort- och långsiktighet i fråga om bland annat konkurrenskraft, regelkrav, lönsamhet, likviditet, kunder och kapital. Vidare hanteras marknadsrisken i enlighet med strategin för skulddriven förvaltning och aktsamhetsprincipen, samt genom hantering av koncentrationsrisk.

Dessutom kontrolleras marknadsriskerna regelbundet mot risktoleransen och risklimiterna.

Skulddriven förvaltning

Marknadsrisken i sparandeförsäkringarna med rätt till överskott begränsas, om lämpligt, med hjälp av skulddriven förvaltning, där syftet är att minska skillnaderna i duration mellan tillgångar och skulder, och samtidigt skapa en avkastning så att NLP kan infria garantier och kundernas förväntningar.

Investeringsprocessen och aktsamhetsprincipen

Aktsamhetsprincipen är inbyggd i NLP:s investeringsprocess. NLP arbetar såväl bottom-up som top-down med aktsamhetsprincipen.

Metoden bottom-up används för att nå aktsamhet i varje enskild del, till exempel ett mandat eller typ av fond. Den består av fyra steg: omfattande genomgång av investeringsobjektet, grundlig undersökning av kapitalförvaltare, operativa krav för data och värdering, samt juridisk bedömning och avtal.

Metoden top-down tar hänsyn till portföljen som helhet och säkerställer att tillgångsfördelningen överensstämmer med aktsamhetsprincipen och är i linje med varje portföljs placeringsmål. Den här metoden består av fem steg: specificera tillgångsfördelningen, välja risknivåer och hur riskerna ska fördelas, fastställa förhållandet mellan förväntad risk och avkastning på lång sikt, bedöma utvecklingen vid olika riskscenarier, samt balansera kortsiktig utveckling och långsiktiga antaganden.

Investeringsprocessen bidrar till att NLP kan följa aktsamhetsprincipens krav, eftersom den säkerställer att NLP endast investerar i värdepapper vars risker kan identifieras, beräknas, övervakas, hanteras och kontrolleras ordentligt. Genom att arbeta såväl bottom-up som top-down säkerställs aktsamhet i investeringsprocessen.

NLP har en särskild process som säkerställer att tillgångarna i fond- och depåförsäkringarna är direkt kopplade till värdet av de försäkringstekniska avsättningarna. Den värdepappershandel i NLP som avser fond- och depåförsäkringar styrs av särskilda anvisningar och limiter som en del av riskhanteringen.

Koncentration av marknadsrisk

Koncentrationsrisken hanteras i både de enskilda investeringsmandaten och på aggregerad nivå. NLP hanterar koncentrationsrisk genom att ha en övre gräns för storleken på enskilda investeringar och samlade investeringar per tillgångsklass. Koncentrationsrisk beaktas också på aggregerad nivå och hanteringen av dessa risker omfattas av investeringsstrategin.

NLP minskar regelbundet koncentrationsrisken genom revidering och justering av värdepappersportföljerna. Tack vare diversifieringen mellan portföljerna i de lokala bolagen har NLP inte någon betydande, ohanterad koncentration av marknadsrisk på koncernnivå.

C3 Kreditrisk

Motpartsrisk speglar potentiella förluster från oväntade betalningsinställelser bland NLP:s motparter och gäldenärer under de kommande tolv månaderna. Hänsyn tas till riskbegränsande avtal, återförsäkring, värdepappersisering och derivat samt fordringar på förmedlare, liksom andra kreditexponeringar som inte täcks av undergruppen för kreditspreadrisk.

Det här avsnittet tar upp motpartsrisk, medan spreadrisk beskrivs i avsnittet om marknadsrisk.

NLP är exponerat för motpartsrisk genom sina likvida medel och tillgodohavanden hos motparter samt genom de derivat som används för att risksäkra portföljer.

Dessutom mäter NLP solvensbalansräkningens känslighet för stressade marknadsscenarioer via regelbundna stress- och scenariotester. NLP övervakar också dagligen motpartsexponeringen i fråga om derivat. NLP har klarat samtliga stresstester som genomförts.

Beräkning och analys av motpartsrisk

NLP:s motpartsrisiker härrör från kontanta medel, tillgodohavanden och derivat i diverse internationella banker med höga kreditbetyg och mycket låg sannolikhet för fallissemang. NLP:s exponering för motpartsrisk är ringa, och motsvarar 1 procent i diversifierat bidrag till det samlade solvenskapitalkravet.

NLP:s derivatexponeringar täcks av säkerheter, och dessa säkerheter balanseras och marknadsvärderas dagligen. Dessutom används marknadschocker för att göra en bedömning av den ökade motpartsrisken under stressade förhållanden. En ökad exponering skulle kunna uppstå i samband med kortvarig stress, där en motpart inte kan lämna ytterligare säkerhet utifrån derivatets nya marknadsvärde.

Hantering av motpartsrisk

Motpartsrisken hanteras i enlighet med riktlinjer och limiter som i detalj beskriver toleransen i fråga om motpartsrisk. NLP fastställer limiter för totala tillgodohavanden hos varje enskild motpart. Limiterna kontrolleras varje vecka och särskilda rutiner tillämpas om en limit överskrids eller är nära att överskridas.

I syfte att begränsa exponeringen för oväntade betalningsinställelser säkerställer NLP diversifiering bland motparterna. En koncentration av enskilda motparter undviks med hjälp av limiter.

NLP har bilaterala avtal med derivatmotparter som fastställer vilka säkerheter som är godtagbara, när de ska ställas och vilken kvalitet de ska ha. NLP hanterar och kontrollerar säkerheter för derivat varje vecka och vid behov.

C4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att endast kunna fullgöra likviditetsåtaganden till ökad kostnad eller – i sista hand – inte alls kunna fullgöra åtaganden vid förfall.

Likviditetsrisk uppstår ur både illikvida värdepapper (marknadslikviditetsrisk) och förändrade kassaflöden för skulder till följd av förändrade försäkringsersättningar och/eller annullationer (finansieringslikviditetsrisk). Likviditetsrisk kan också härröra från kortfristiga betalningar som påverkar det kortfristiga likviditetsbehovet.

Beräkning av likviditetsrisk

Likviditetsrisken beräknas huvudsakligen med hjälp av likviditetsgradering av befintliga värdepapper och via likviditetsprognoser. Beräkningsmetoderna för likviditetsrisk har inte förändrats på något väsentligt sätt under rapporteringsperioden. Styrelsen fastställer toleransnivån för likviditetsrisk.

Likviditetsgradering

Alla placeringstillgångar i de traditionella portföljerna tilldelas en likviditetspoäng för att säkerställa att likviditetsprofilen för nya investeringar passar till den aktuella värdepappersportföljens likviditetsprofil och investeringsstrategi. När den nya investeringen har genomförts görs en ny bedömning av likviditetspoängen inom ramen för kontroll- och utvärderingsprocessen.

Effekten på NLP:s likviditet mäts inom NLP Risk Appetite Framework genom stresstester. En hypotetisk tvångsförsälj-

ning av en del av värdepappersportföljen genomförs i ett annullations- eller marknadsstressscenario, och resultaten jämförs med investeringslimiterna.

Likviditetsprognoser

Varje år gör de lokala bolagen både kortsiktiga och långsiktiga likviditetsprognoser för att analysera och bedöma det framtida likviditetsbehovet under både normala och stressade marknadsförhållanden. NLP har klarat samtliga stresstester som genomförts.

På koncernnivå kontrollerar NLP de lokala likviditetsplanerna under både normala och stressade marknadsförhållanden för att säkerställa att likviditetsrisken hanteras effektivt i hela NLP.

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisken hanteras genom de limiter som allokeras till de enskilda tillgångsslagen, vilket säkerställer en lämplig fördelning av investerat kapital.

De lokala bolagen i NLP har beredskapsplaner för sin likviditet som anger hur de ska hantera förändringar i förväntat kassaflöde och hur de ska agera i en stressad likviditetssituation. Dessa beredskapsplaner tar hänsyn till behovet av en likviditetsreserv och anger dess storlek och sammansättning. Alternativa finansieringskällor och aktuella kostnader ingår också. NLP granskar de lokala likviditetsberedskapsplanerna för att bedöma behovet av eventuella åtgärder på koncernnivå.

Förväntade vinster från framtida premier (Expected profit included in future premiums)

NLP:s förväntade vinster från framtida premier (EPIFP) uppgår till 418 mn euro. Observera att EPIFP inte innefattar bolagsskatt, vilket innebär att EPIFP:s faktiska bidrag avstämningsreserven blir mindre än 418 mn euro.

NLP:s likviditetsprognoser visar att förändringar i de framtida premiernas typ eller nivå inte får någon väsentlig inverkan på NLP:s likviditetssituation.

C5 Operativ risk

Operativ risk är risken för direkt eller indirekt förlust eller skadat anseende till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, till mänskliga faktorn och system eller till externa händelser. I fråga om kapitalkrav omfattar operativ risk även legal risk och regelefterlevnadsrisk.

Operativ risk finns i all verksamhet i organisationen, i verksamhet som lagts ut på entreprenad och i all kontakt med externa parter. Verksamheten ansvarar för den dagliga hanteringen av operativa risker. Det gäller att vara proaktiv, vilket ställer krav på utbildning och riskmedvetenhet hos alla medarbetare i NLP.

Mätning av operativ risk

Operativ risk mäts utifrån toleransnivåer, incidentrapportering samt stress- och scenariotester.

Toleransnivån för operativ risk fastställs i styrelsens riskförklaring. Riskförklaringen för operativ risk har formulerats som krav på uppföljning av riskbegränsande planer för viktiga operativa risker som identifierats i den interna bedömningen av risker och kontroller (Risk and Control Self-Assessment, RCSA), de största riskerna samt mätning av IT-störningar.

Från den 1 januari 2018 kompletteras riskförklaringen med en specifik risktolerans på 7 mn euro för identifierade förluster, det vill säga sådana som härrör från observerade incidenter.

Incidentrapportering

Incidenter och säkerhetsbrister hanteras omedelbart för att minimera skadan. När en incident rapporterats har incidenthanteringen högsta prioritet. Enhetscheferna ansvarar för korrekt hantering, dokumentation och rapportering av inci-

denter. Incidentrapporteringen omfattar hela Nordeakoncernen och sker i systemet för operativa risker och regelefterlevnadsrisker. Aggregerad incidentinformation ingår i riskrapporterna till verkställande ledning och styrelse.

Hantering av operativ risk

Hantering av operativ risk sker främst via den interna bedömningen av risker och kontroller (Risk and Control Self-Assessment, RCSA), kontroller på koncernnivå och processer för förändringshantering.

RCSA

RCSA är en årlig bedömning av de operativa riskerna i den egna verksamheten. RCSA syftar till att öka medvetenheten om riskerna i verksamheten, upptäcka svagheter i kontrollerna och underlätta prioriteringen av åtgärder avseende dessa svagheter.

RCSA riktar in sig på verksamhetens aktuella risker och innefattar analys av framväxande och förutsedda operativa risker till följd av förväntade strategiska förändringar. Informationen från RCSA används också som indata för scenarier som ska ingå i verksamhetens kontinuitets- och beredskapsplaner, vilka regelbundet testas för att säkerställa lärande och beredskap.

Kontinuitets- och krishantering

Kontinuitets- och krishantering är den övergripande processen för riskhantering, som ska bygga upp och bevara tillräckligt hög motståndskraft och beredskap för att Nordea ska klara en rad väntade och oväntade operativa och finansiella riskhändelser. Kontinuitets- och krishanteringen innebär också att NLP kan skydda sina medarbetare, kundernas och andra intressenters intressen, sitt eget anseende och förmågan att fortsätta med verksamheten, processerna och tjänsterna om en extraordinär händelse skulle inträffa, och säkerställa att krishändelser identifieras, eskaleras och hanteras för att minimera konsekvenserna för organisationen.

Kontinuitets- och krishanteringen testas varje år och betraktas som en effektiv metod för att skydda viktiga intressenters intressen, anseendet och varumärket, och hjälper NLP att reagera, återhämta sig och återgå till en fördefinierad driftnivå i verksamheten efter ett avbrott.

Förändringsledarskap

NLP har en särskild process för ändringsgodkännanden som fångar upp alla väsentliga förändringar på ett enhetligt och disciplinerat sätt. Processen används för nya eller väsentligen förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och IT-system, samt för omfattande förändringar i verksamheten och organisationen. Kvalitets- och riskanalysen används från fall till fall i samband med väsentliga förändringar, exempelvis nya program eller omfattande organisations-, process- och systemförändringar.

Kvalitets- och riskanalysen görs för att begränsa uppkomsten av nya risker och säkerställa en disciplinerad förändringshantering. Här dokumenteras beslut som rör risk- och kvalitetsaspekter i förändringsarbetet, ansvaret för besluten och vidtagna åtgärder. Det sker också systematisk uppföljning.

En kvalitets- och riskanalys ingår alltid i processen för ändringsgodkännanden och är obligatorisk för förändringar/utveckling inom ett program eller projekt.

Väsentliga risker, koncentration av risker samt riskbegränsning

De väsentliga risker som identifierades under RCSA-processen för 2017 på koncernnivå – och på lokal nivå – rörde bland annat:

- Affärstransformation: Risk att inte leva upp till kundernas förväntningar i fråga om servicenivåer och digitala lösningar, där följden kan bli minskade marknadsandelar och förlorade affärsmöjligheter till följd av försenad och/eller långsam övergång till moderna försäkringssystem.
- Dålig datakvalitet i affärskritiska beräkningsmotorer: Risk att data som skickas till kritiska beräkningsmotorer (för till exempel prissättning eller solvenskapitalkrav) är felaktiga, vilket leder till ofullständig och/eller felaktig rapportering till viktiga intressenter (kunder, ägare, tillsynsmyndigheter, etc).
- NLP utnyttjas ovetande för penningtvätt eller finansiering av terrorism: Risk att NLP utan att veta om det blir indragen i penningtvätt eller finansiering av terrorism genom att inte upptäcka misstänkta transaktioner eller inte följa gällande lagstiftning på penningtvättsområdet till följd av exempelvis bristfälliga rutiner för kundkännedom.

Varje kvartal görs en uppföljning av de enskilda åtgärderna enligt RCSA för att säkerställa att de genomförs korrekt och i tid.

Beroenden mellan risker

Beroendena mellan olika risker analyseras med hjälp av incidentmönster, slutsatser i RCSA och kommentarer från GIA. Beroendena beaktas också när testscenarier definieras och utformas.

C6 Övriga materiella risker

Till övriga väsentliga risker i NLP hör affärsrisk, strategisk risk och risker hänförliga till rättsläget.

Affärsrisk definieras som den risk som rör osäkerhet i affärsförhållandena såsom marknadsläge, kundbeteende och tekniska framsteg samt ekonomiska konsekvenser av skadat anseende.

Strategisk risk definieras som långsiktiga konsekvenser av den valda affärsstrategin, exempelvis produktutbud, kundsegment, marknader, distributionskanaler och tekniska plattformar. Dessa risker kan uppstå till följd av felaktigt genomförda beslut eller brist på anpassning till branschförändringar.

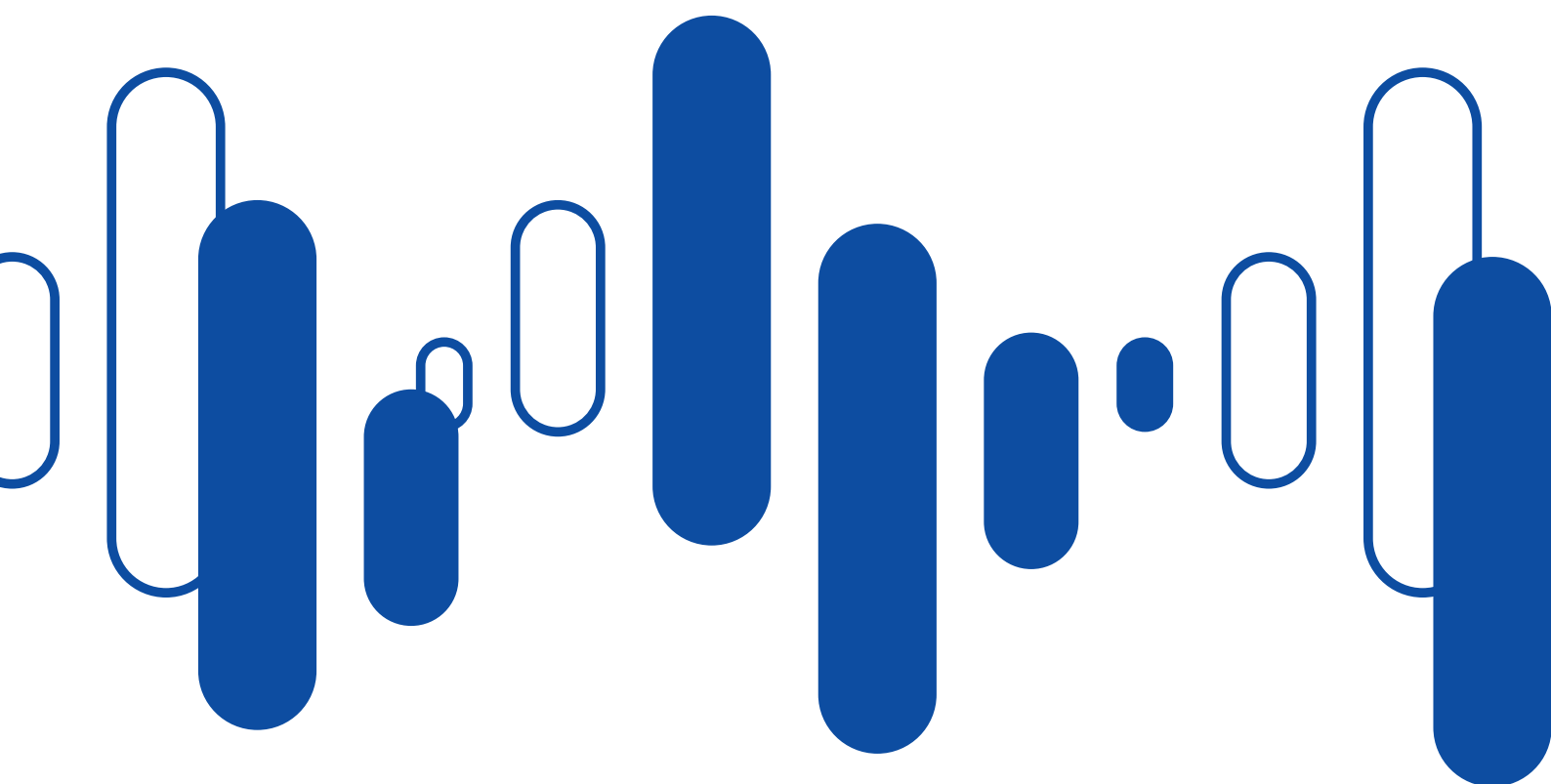
Risker hänförliga till den rättsliga miljön uppstår till följd av det ökade trycket från olika regelverk. Detta skulle kunna påverka NLP:s anseende, processer och kostnader.

Affärsrisk och strategisk risk begränsas genom regelbunden uppföljning av försäljning, kostnader och riskresultat, samt analyser av resultatdrivande poster. Risker hänförliga till den rättsliga miljön begränsas genom löpande övervakning av utvecklingen på regelområdet och genom inrättandet av särskilda program för att hantera införandet.

C7 Övrig information

Det finns ingen relevant övrig information.

D Värdering för solvensändamål

D Värdering för solvensändamål

NLP:s solvensbalansräkning har upprättats i enlighet med IFRS (International Financial Reporting Standards), som godkänts av EU-kommissionen, och därefter justerats enligt kraven i Solvens II. Värderingen av tillgångar och skulder i NLP:s solvensbalansräkning har gjorts på marknadsmässiga grunder i enlighet med artikel 75 i Solvens II-direktivet (2009/138/EG).

D1 Tillgångar

Värderingsprinciperna i Solvens II-direktivet bygger på IFRS, med fokus på värdering till verkligt värde med uppgifter från oberoende källor.

Värderingsmetoderna rangordnas i en verkligt värde-hierarki, med olika kategorier beroende på metodens kvalitet.

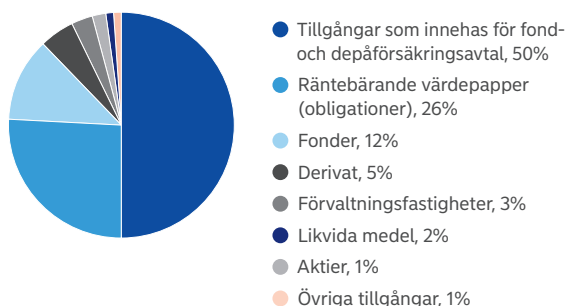
De olika kategorierna är:

- Marknadspriser:
 - Noterade priser på en aktiv marknad
- Värderingsmetoder:
 - Observerbara priser på en aktiv marknad
 - Ej observerbara priser

Koncerninterna balansposter och transaktioner elimineras vid upprättandet av den konsoliderade solvensbalansräkningen.

Figur D1.1 visar tillgångarna i solvensbalansräkningen per kategori den 31 december 2017.

Figur D1.1 Fördelning av tillgångar i solvensbalansräkningen, 31 december 2017

I tabell D1.1 presenteras tillgångarnas sammansättning enligt IFRS och Solvens II.

För varje väsentlig post i solvensbalansräkningen beskrivs nedan värderingsprinciperna i IFRS liksom värderingsmetoden och justeringarna som skiljer IFRS från Solvens II. Utöver

de skillnader som beskrivs uppstår också skillnader i värdet på vissa IFRS- och Solvens II-balanskategorier till följd av en omklassificering av balansposter i enlighet med kompletterande identifieringskoder som används i Solvens II. Dessa skillnader lämnas utan ytterligare beskrivning.

De fullständiga balansräkningarna enligt IFRS respektive Solvens II per 31 december 2017 finns i bilaga 3.

Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkringsavtal

Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkringsavtal innefattar finansiella instrument, förvaltningsfastigheter, kontanter och andra likvida medel samt övriga finansiella tillgångar. De utgör tillsammans den värdepappersportfölj som täcker försäkringstagarnas fondförsäkrings- och investeringsavtal. Värderingen av dessa tillgångar följer samma principer som de för finansiella instrument, förvaltningsfastigheter samt kontanter och andra likvida medel som innehas för traditionella livförsäkringar (beskrivs nedan).

Finansiella instrument

Finansiella instrument innefattar noterade och onoterade aktier, investeringsfonder, räntebärande värdepapper och derivat.

Finansiella instrument delas in i kategorier utifrån olika redovisnings- och värderingsprinciper. Värderingen enligt IFRS justeras i solvensbalansräkningen i enlighet med kraven i Solvens II-direktivet.

Noterade aktier, onoterade aktier och investeringsfonder tillhör enligt IFRS kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och värderas till verkligt värde.

Räntebärande värdepapper delas enligt IFRS upp i två kategorier, beroende på redovisningsprincipen för det försäkringsavtal som de täcker. Den ena kategorin är "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och den andra är "Hålles till förfall". Dessa tillgångar värderas till verkligt värde respektive upplupet anskaffningsvärde. Tillgångar i kategorin "Hålles till förfall" värderas till upplupet anskaffningsvärde, inklusive transaktionskostnader, vinster/förluster vid förfall och justering för kreditrisk. Räntebärande värdepapper i tillgångskategorin "Hålles till förfall" omvärderas till verkligt värde i solvensbalansräkningen med hjälp av samma värderingsmetoder som för finansiella tillgångar i kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen".

Derivat klassificeras enligt IFRS som tillhörande kategorin

Tabell D1.1 Tillgångarnas värde i enlighet med Solvens II och IFRS, 31 december 2017

Tillgångar, TEUR	Solvens II	IFRS	% av totala Solvens II-tillgångar
Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkringsavtal	41 292 731	41 225 480	50
Räntebärande värdepapper (obligationer)	16 112 506	15 938 170	26
Fonder	8 762 534	8 425 828	12
Derivat	3 374 293	3 374 217	5
Förvaltningsfastigheter	2 485 083	2 219 528	3
Likvida medel	1 091 016	1 111 404	2
Aktier	533 874	865 397	1
Övriga tillgångar	971 524	1 623 176	1
Summa tillgångar	74 623 560	74 783 201	100

”Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen” och värderas till verkligt värde.

Verkligt värde definieras som det pris som under aktuella marknadsförhållanden skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överföring av en skuld i en ordnad transaktion på huvudmarknaden för värdepapper eller, om en huvudmarknad saknas, på den mest fördelaktiga marknaden.

Det starkaste beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad.

En aktiv marknad är en marknad där handel med instrumentet inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Marknadsaktivitet, handelsfrekvens och handelsvolym bedöms regelbundet. Publicerade prisnoteringar används främst för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas i följande balansposter:

- Räntebärande värdepapper (noterade)
- Aktier (noterade) och
- Derivatinstrument (noterade).

Om noterade priser inte representerar faktisk eller regelbunden marknadshandel, eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. För dessa värderingsmetoder används observerbara marknadspriser eller ej observerbara parametrar som indata.

Värderingsmetoder används främst för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument som redovisas i följande balansposter:

- Räntebärande värdepapper (onoterade eller som saknar prisnoteringar)
- Aktier (onoterade eller prisnoteringar saknas)
- Derivat (OTC-derivat).

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är andra fastigheter än sådana som köpts för eget bruk.

Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde. Bästa skattning baseras på noterade priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Eftersom noterade priser på en aktiv marknad oftast saknas, används prognosmodeller för diskonterat kassaflöde baserade på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Modellerna för diskonterat kassaflöde innehåller antaganden om framtida hyror, beläggning, drifts- och underhållskostnader, avkastningskrav och räntenivåer.

Likvida medel

Den här posten innefattar kassa i bank och kortfristig inlåning tillgänglig på begäran. Dessa tillgångar värderas till nominellt värde.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar innefattar lån och hypotekslån samt fordringar värderade till nominellt värde med hänsyn tagen till

kreditrisk och återstående löptid. Skillnaden mellan IFRS och Solvens II avser goodwill och andra immateriella tillgångar som enligt värderingsprinciperna i Solvens II värderas till noll.

D2 Försäkringstekniska avsättningar

Figur D2.1 visar skulderna i solvensbalansräkningen per kategori den 31 december 2017.

Figur D2.1 Fördelning av skulder i solvensbalansräkningen, 31 december 2017

I tabell D2.1 presenteras skuldernas sammansättning enligt IFRS och Solvens II.

Tabell D2.2 Värdering av försäkringstekniska avsättningar, 31 december 2017

TEUR	Solvens II	IFRS
Bästa skattning	61 615 458	–
Riskmarginal	815 263	–
Summa försäkringstekniska avsättningar	62 430 721	64 706 078

I avsnittet nedan beskrivs värderingsmetoden för försäkringstekniska avsättningar, medan värderingsmetoden för övriga skulder beskrivs i avsnitt D3 ”Andra skulder”.

Värderingsmetod för försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens II görs på marknadsmässiga grunder utifrån bästa skattning och med extra riskmarginal. Alla verksamhetstyper värderas med hjälp av den här metoden. I tabell D2.2 presenteras en sammanfattning av värdet på de försäkringstekniska avsättningarna den 31 december 2017. Ytterligare information om värdet på försäkringstekniska avsättningar per verksamhetstyp den 31 december 2017 finns i bilaga 3.

Värdering enligt IFRS

NLP-koncernens tillämpning av IFRS innebär att försäkringstekniska avsättningar för försäkringar som klassificerats som investeringsavtal redovisas till det verkliga värdet av tillgångarna som är kopplade till dessa avtal. För försäkringsavtal används en icke-enhetlig redovisningsprincip enligt IFRS.

Tabell D2.1 Skuldernas värde i enlighet med Solvens II och IFRS, 31 december 2017

Skulder, TEUR	Solvens II	IFRS	% av totala Solvens II-skulder
Försäkringstekniska avsättningar	62 430 721	64 706 078	88
Skulder till kreditinstitut	3 423 186	3 423 186	5
Derivat	2 477 750	2 477 750	3
Efterställda skulder	1 348 649	1 348 649	2
Uppskjutna skatteskulder	630 587	192 156	1
Övriga skulder	820 658	824 740	1
Summa skulder	71 131 551	72 972 559	100

I NLP-DK, NLP-SE och NLP-FI fastställs IFRS-värderingen genom beräkning av nuvärdet av de framtida ersättningar som försäkringstagarna har rätt till. I NLP-DK omfattar avsättningen även återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier. Beräkningen baseras på antaganden om marknadsmässiga diskonteringsräntor liksom om kostnader och livförsäkringsrisk. I NLP-NO beräknas försäkringstekniska avsättningar hänförliga till sparandeförsäkringar med rätt till överskott under IFRS enligt en prospektiv metod. Den diskonteringsränta som används motsvarar den ursprungliga räntan. Värdet på försäkringstekniska avsättningar hänförliga till fond- och depåförsäkringar baseras på det verkliga värdet på tillgångarna som är kopplade till dessa produkter.

Värdering enligt Solvens II

Solvens II-värderingen baseras på ett antal stokastiska projektioner för de kommande 50–75 åren för tillgångarna i de lokala balansräkningarna, för den retrospektiva reserven och för relevanta finansiella och aktuariella reserver. I varje projektion beräknas och diskonteras bland annat de framtida ersättningarna som ska betalas till försäkringstagarna (med avdrag för premier) samt vinster och skatter. Stokastisk värdering görs för försäkringar som omfattar optioner och/eller garantier för försäkringstagarna. Försäkringar utan garanterade utfästelser beräknas enligt en deterministisk metod.

I tabell D2.3 presenteras bästa skattning av skulder och riskmarginal per verksamhetstyp i NLP.

Tabell D2.3 Bästa skattning av skulder och riskmarginal per verksamhetstyp, 31 december 2017

TEUR	Bästa skattning	Riskmarginal
Försäkring med rätt till överskott	20 932 234	177 700
Fondförsäkring och indexförsäkring	34 478 198	489 534
Övrig livförsäkring	–195 763	46 480
Sjukförsäkring	177 153	5 080

För sparandeförsäkringar med rätt till överskott ingår bästa skattning av diskretionära bonusar. Det negativa värdet för bästa skattning av skulder för övrig livförsäkring avser riskprodukter och visar att premiernas nuvärde är högre än nuvärdet av förväntad utbetalning av framtida ersättningar.

Riskmarginalen är den diskonterade kapitalkostnaden för kapitalkrav som inte kan risksäkras. Antagandet är att liv- och sjukförsäkringsrisker inte kan risksäkras, medan marknadsrisker kan risksäkras.

Beräkningen av riskmarginal har förenklats genom att använda lämpliga riskdrivare, per verksamhetstyp, för att beräkna framtida kapitalkrav som inte kan risksäkras.

De stokastiska modellberäkningarna för försäkringstekniska avsättningar utförs med hjälp av riskneutrala scenarier som baseras på ekonomiska scenarier från en extern part och sedan kalibreras med marknadsdata internt.

Antaganden i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar

De mest väsentliga antaganden som påverkar värderingen är de som avser räntor, annullation, dödlighet, livsfall och kostnader. För att kunna beräkna de framtida diskretionära ersättningarna har dessutom antaganden om strategin för återbäringsmedel gjorts. Dessa har också en väsentlig inverkan på värderingen.

Antaganden för bästa skattning som ligger till grund för värderingen av försäkringstekniska avsättningar granskas minst en gång per år. Inga förändringar av antagandena har gjorts under 2017 som fått betydande inverkan på solvensmarginalen.

Osäkerhet i värderingen

Den beräkning som avser bästa skattning av skulder och riskmarginal inbegriper av naturliga skäl en bedömning av osäkra händelser i framtiden. Precisionen i beräkningen beror på kvaliteten i den statistik som används och i vilken utsträckning modellen speglar verkligheten. Räntor, kostnader, annullationer och förvaltningsåtgärder kan till exempel inte förutspås för en lång tidshorisont utan att osäkerhet föreligger. Osäkerhet finns också i alla de simuleringar som görs och i vald metod, även om dessa faktorer bedöms ha mindre inverkan.

En generell osäkerhetsfaktor är ändamålsenliga data/datakvalitet, antingen till följd av brist på tillgängliga data för att kunna göra en tillförlitlig uppskattning om framtida utveckling eller för att historiska data kanske inte ger en rättvisande bild av framtiden. NLP använder både interna och externa datakällor liksom expertbedömningar för att fastställa lämpliga antaganden.

Osäkerheten i fråga om försäkringstekniska avsättningar har bedömts med hjälp av känslighetsberäkningar för solvenssituationen. I dessa känslighetsscenarier ingår de huvudsakliga riskkomponenterna i solvenskapitalkraven. Känsligheten beräknas regelbundet med hjälp av förändrad räntenivå, aktiemarknadschocker och plötsliga massannullationer.

Övergångsregler

I värderingen används beräkningar av långfristiga garantier. Volatilitetsjusteringar används i NLP-DK, NLP-FI och NLP-NO. NLP-SE tillämpar två olika regelverk.¹⁰ Detta påverkar även koncernens ställning.

NLP-NO tillämpar övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar. Även detta påverkar koncernens solvenssituation.

Utan övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar i NLP-NO var de försäkringstekniska avsättningarna i stort sett desamma och solvenskapitalkravet ökade med 0,1 procent. Utan volatilitetsjusteringar ökade de försäkringstekniska avsättningarna med ytterligare 0,2 procent och solvenskapitalkravet med 2,1 procent.

Minskningen i medräkningsbar kapitalbas härrör främst

Tabell D2.4 Effekter av långfristiga garantier och övergångsregler, 31 december 2017

TEUR	Med volatilitetsjustering, med övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar	Med volatilitetsjustering, utan övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar	Utan volatilitetsjustering, utan övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar
Försäkringstekniska avsättningar	62 430 721	62 454 322	62 583 239
Tillgänglig kapitalbas	4 152 372	4 133 494	4 027 413
SCR	2 692 922	2 696 092	2 752 439
Medräkningsbar kapitalbas för att uppfylla SCR	4 152 372	4 133 494	4 027 413

¹⁰) NLP-SE:s tjänstepensionsverksamhet omfattas inte fullt ut av Solvens II-reglerna. Det samlade solvenskapitalkravet är därför summan av kapitalkravet gällande andra försäkringar än tjänstepensioner och kapitalkravet enligt Solvens I-reglerna gällande tjänstepensioner.

från en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna när effekten från volatilitetsjusteringarna exkluderas. Även utan övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar och volatilitetsjusteringar överstiger kapitalbasen solvenskapitalkravet.

Medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Det finns ett antal återförsäkringsavtal som följer de principer och anvisningar som fastställts i lokala teckningspolicyer. Medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal beräknas genomgående enligt bästa skattning av skuld.

NLP använder sig inte av specialföretag.

D3 Andra skulder

Andra skulder har värderats i enlighet med IFRS, som godkänts av EU-kommissionen, och därefter justerats enligt kraven i Solvens II. För alla väsentliga balansposter inom andra skulder beskrivs i detta avsnitt värderingsprinciperna i IFRS, använd värderingsmetod samt de justeringar som skiljer IFRS från Solvens II.

Skulder till kreditinstitut

Skulder till kreditinstitut innefattar lån från kreditinstitut för en mindre del av investeringen i koncernföretag i NLP, och återköpsavtal (gällande kortfristiga lån i balansräkningen, där säkerhet i form av räntebärande värdepapper lånats ut till externa parter i ett återköpsavtal). Skulder till kreditinstitut innefattar också hypotekslån avseende förvaltningsfastigheter.

Skulder till kreditinstitut hör till kategorin "Lånefordringar och kundfordringar", som värderas till upplupet anskaffningsvärde, liknande nominellt värde. Återköpsavtal är en kortfristig skuld som värderas till nominellt värde och hypotekslån värderas till marknadsvärde.

Derivat

Derivat med negativa marknadsvärden redovisas som en skuld och värderas till verkligt värde enligt samma principer som för derivat med positiva marknadsvärden (se avsnitt D1 "Tillgångar" under "Finansiella instrument").

Efterställda skulder

Efterställda skulder utgörs av lån från tredje part som är efterställda övriga skulder men går före skulden till aktieägarna. Räntan på lånen justeras regelbundet av långivarna i enlighet med låneavtalen och gällande marknadsränta.

Uppskjutna skatteskulder

Uppskjutna skatteskulder avser temporära skillnader mellan de redovisade värdena på tillgångar och skulder enligt den finansiella rapporteringen och de värden som används som skatteunderlag, inklusive justeringar av tillgångar och skulder

mellan IFRS och Solvens II. Uppskjutna skatter beräknas utifrån nationella skattesatser och värderas till nominellt värde.

Övriga skulder

Övriga skulder innefattar andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut, avsättningar för förmånsbestämda pensioner, aktuella skatteskulder och övriga skulder. Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut värderas till nominellt värde.

Förmånsbestämda pensioner är finansierade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor. Förmånsbestämda förpliktelser fastställs genom en särskild metod (projected unit credit method). Nettobeloppet redovisas i balansräkningen. Metoden utgår från verkligt värde och tar hänsyn till beräknad framtida lönenivå, inflation och ränta i beräkningen av förpliktelserna.

Aktuella skatteskulder beräknas av respektive bolag i enlighet med nationella skatteregler och skattesatser. Skatter värderas till nominellt värde.

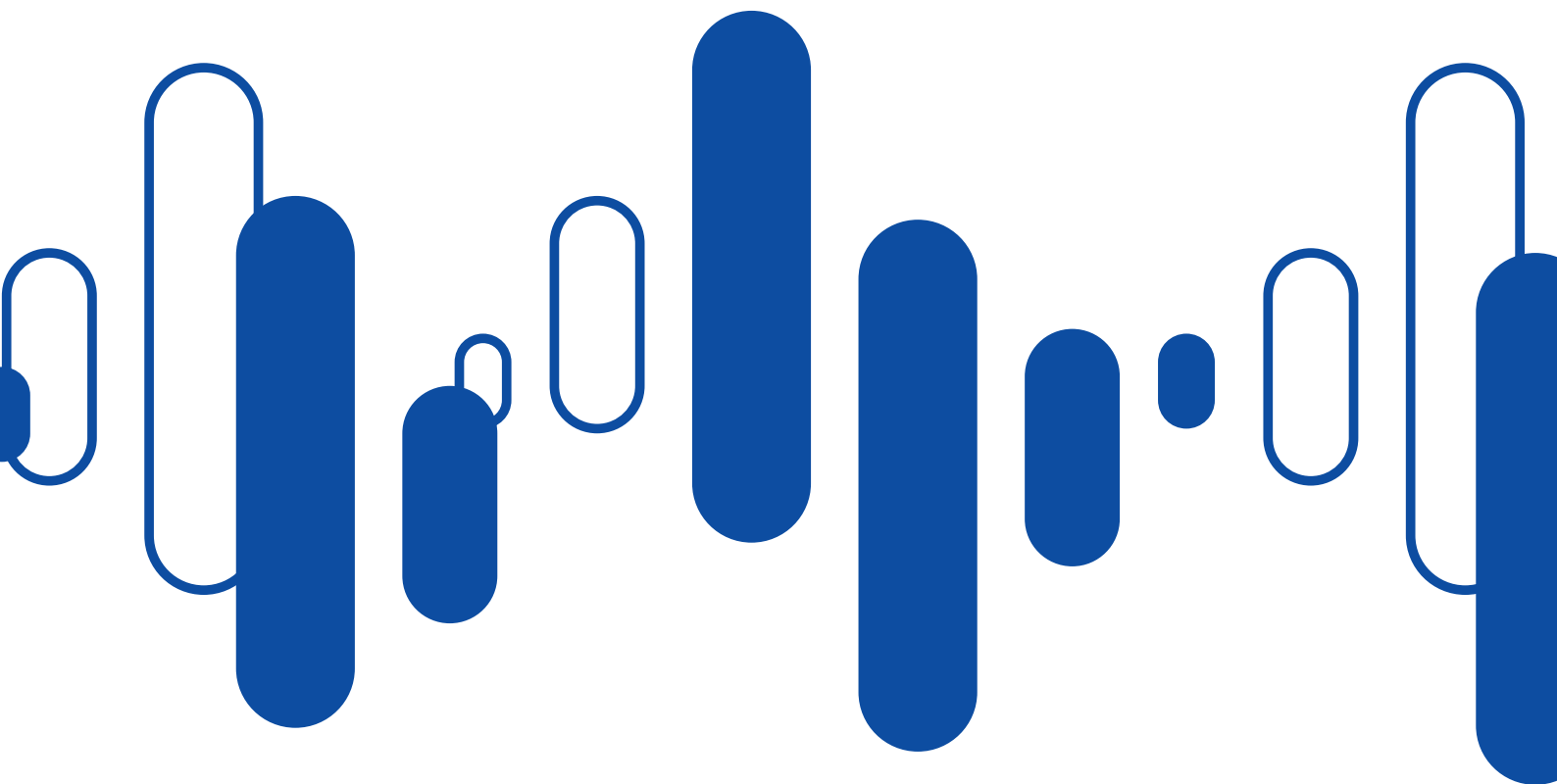
D4 Alternativa värderingsmetoder

Enligt regelverket behöver denna information endast redovisas i den ordinarie tillsynsrapporten.

D5 Övrig information

Det finns ingen relevant övrig information.

E Finansiering

E Finansiering

E1 Kapitalbas

Övergripande kapitalhantering

Kapitalhanteringen beskrivs och illustreras i avsnitt B3 "Riskhanteringsystem inklusive egen risk- och solvensbedömning". Kapitalhanteringen styrs av NLP:s kapitalpolicy som anger solvensmål, målintervall, limiter och varningsnivåer. Policyn fastställer också vilka åtgärder som ska vidtas om de interna eller lagstadgade limiterna överskrids.

Solvensgränsen i policyn speglar NLP:s beslut att hantera verksamheten genom att fastställa en obligatorisk reserv utöver solvenskvoten på 100 procent som en form av säkerhetsmarginal för volatiliteten i solvensbalansräkningen. Syftet är att säkerställa att åtgärder vidtas omedelbart när reservgränsen underskrids och att viss volatilitet i siffrorna kan absorberas utan att äventyra solvensnivån på 100 procent.

NLP har fastställt ett målintervall för solvenskapitalet inom vilket verksamheten ska hålla sig. Målintervallet har fastställts med hjälp av expertbedömningar baserade på utfallet från utförda stress- och scenariotester samt jämförelser med andra marknadsaktörer.

Kapitalfrågor som gäller hela koncernen hanteras via LEMG och styrelsen. NLP:s Group CRO ansvarar för kontrollen och rapporteringen av solvenskvoter och kapitallimiter. Chefen för Capital Management & Investment Operations ansvarar för kapitalbasens sammansättning.

Kapitalbasens nivåindelning

Tabell E 1.1 visar nivåindelningen för den tillgängliga kapitalbasen den 31 december 2017.

Tabell E1.1 Kapitalbas

Nivå, TEUR	Kapitalbaspost	31 dec 2017	31 dec 2016
Primärkapital nivå 1	Aktiekapital	12	12
	Avstämningsreserv	2 533 716	2 880 649
	Minoritetsintressen	269 995	–
	Efterställd skuld	125 254	125 430
Primärkapital nivå 2	Efterställd skuld	1 223 396	1 205 000
Total	Tillgänglig kapitalbas	4 152 372	4 211 091

Nivå 1-kapitalet utgör 71 procent av den tillgängliga kapitalbasen. NLP:s tillgängliga kapitalbas består av aktiekapital, avstämningsreserv och efterställd skuld tillhörande nivå 1 och nivå 2. Förändringar i värderingen av försäkringstekniska avsättningar och betalningen av utdelning från NLH AB till Nordea Bank AB under 2017 innebar att avstämningsreserven ökade. NLP:s tillgängliga kapitalbas minskade med 59 mn euro under 2017 till följd av en liten ökning av avstämningsreserven och efterställda skulder samt en minskning av minoritetsintressen. Minoritetsintressen innefattar en justering av kapitalbasen och solvenskapitalkraven hänförlig till kundägda Norlivs minoritetsinnehav på 25 procent. Ökningen av efterställda skulder utgörs av skuldinstrument emitterade av NLP-DK till dess kunder.

Den 16 april 2018 köpte kundägda Norliv ytterligare 45 procent av aktierna i NLP-DK, med en överenskommelse om att även köpa den återstående aktieposten på 30 procent av Nordea Life Holding AB under de kommande åren.

Samtliga poster i kapitalbasen är tillgängliga och utan res-

triktioner, och de efterställda skulderna tillhörande nivå 1 och nivå 2 utgörs av förlagslån som inte är tidsbegränsade. NLP har inget tilläggskapital. Av eget kapital så omfattas EUR 205m av Tier 2, efterställda skulder, av övergångsbestämmelser. Tabell E1.2 nedan visar fördelningen av posterna i avstämningsreserven.

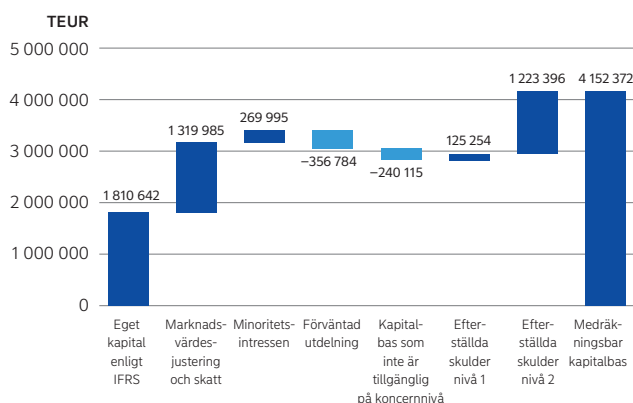
Tabell E1.2 Avstämningsreserv solvensbalansräkning, 31 december 2017

TEUR	31 dec 2017
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	
- Eget kapital enligt IFRS	1 810 642
- Marknadsvärdesjustering och skatt	1 681 368
Förväntad utdelning	–356 784
Minoritetsägande*	–361 383
Kapitalbas som inte är tillgänglig på koncernnivå	–240 115
Aktiekapital	–12
Avstämningsreserv	2 533 716

Marknadsvärdesjustering och skatt avser huvudsakligen marknadsvärdesjustering av försäkringstekniska avsättningar och obligationer som hålles till förfall, samt uppskjuten skatt. Ej medräkningsbar kapitalbas som inte är tillgänglig på koncernnivå utgörs av en justering för kapitalbas i NLP-FI och NLP-SE som inte är tillgänglig för koncernens medräkningsbara kapitalbas.

Dessa justeringar tillsammans med den efterställda skulden utgör skillnaderna mellan eget kapital enligt IFRS och den medräkningsbara kapitalbasen (se figur E1.1).

Figur E1.1 Förklaring av skillnaden mellan eget kapital enligt IFRS och medräkningsbar kapitalbas

I NLP-SE ska en väsentlig del av tjänstepensionsverksamheten fortsatt omfattas av de regler i tjänstepensionsdirektivet (IORP) som gällde den 31 december 2015. Solvenskapitalkravet för andra försäkringar än tjänstepensioner ska beräknas enligt Solvens II-reglerna medan kapitalkravet för tjänstepensionsförsäkringar ska beräknas enligt Solvens I-reglerna. Den här behandlingen påverkar såväl NLP-SE:s som NLP-koncernens solvenskapital och återspeglas i beräkningen av solvenssituationen.

11) Före justering för icke-tillgängliga minoritetsägande på grupp-nivå.

Medräkningsbar kapitalbas

Solvenskapitalkravet uppgick den 31 december 2017 till 2 693 mn euro. Den totala medräkningsbara kapitalbasen för att täcka solvenskapitalkravet uppgick till 4 152 mn euro, vilket också motsvarar den tillgängliga kapitalbasen.

E2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

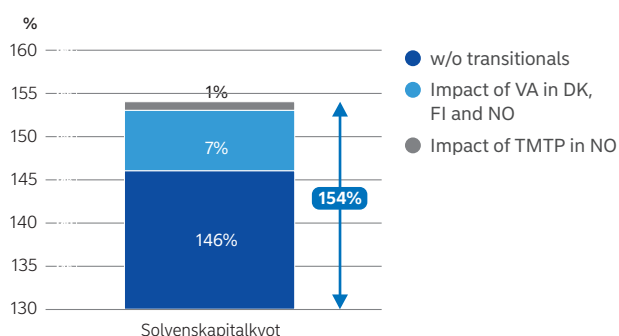
Solvenssituation

NLP använder standardformeln för solvenskapitalkrav och metoden för sammanställd redovisning (metod 1) enligt Solvens II. I beräkningen av koncernens solvenskapitalkrav tas hänsyn till följande: Volatilitetsjusteringar gjorda i NLP-DK, NLP-FI och NLP-NO, övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar i NLP-NO, de två regelverken som omfattar NLP-SE samt övergångsregler för aktierisk som tillämpas i alla de nordiska dotterföretagen. Dotterföretaget NLP-DK använder en partiell intern modell för dödsfallsrisk som godkänts av danska finansinspektionen men som inte används i beräkningen av koncernens solvenssituation.

För de aktieinnehav som förvärvades innan Solvens II trädde i kraft finns en aktieportfölj som förvaltas med övergångsregler i enlighet med EIOPA:s anvisningar och NLP:s interna riktlinjer. Detta minskar omfattningen av aktiemarknadsstress på aktieportföljen med övergångsregler, vilket minskar kapitalkravet för aktier men inte påverkar de försäkringstekniska avsättningarna.

NLP:s solvenskvot uppgick den 31 december 2017 till 154 procent. Den 31 december 2016 var den 159 procent..

Figur E2.1 Övergångsreglernas inverkan på solvenssituationen, 31 december 2017

Exklusive effekten från övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar i NLP-NO minskar solvenskvoten med 1 procentenhet och exklusive effekten från volatilitetsjusteringar minskar den med ytterligare 7 procentenheter. När båda dessa effekter räknas bort uppgår solvenskvoten till 146 procent.

Solvenskapitalkravet för varje riskgrupp i tabell E2.1 tar hänsyn till diversifieringseffekter mellan de underliggande risktyperna i varje grupp. Beräkningen av det samlade solvenskapitalkravet tar hänsyn till diversifieringseffekter mellan de olika riskgrupperna och motsvarar därför inte summan av det solvenskapitalkrav som beräknats för de enskilda riskgrupperna.

Tabell E2.1 Split for SCR at 31 december 2017

Risktyp, TEUR	SCR
Marknadsrisk	2 848 721
Teckningsrisk för livförsäkring	1 391 253
Operativ risk	120 349
Motpartsrisk	138 022
Hälsorisk	43 325
Skaderisk	–
SCR IORP	65 877
SCR¹²	2 692 922

Konsolidering av solvenskapitalkrav för koncernen

I konsolideringen av Solvens II-kapitalet använder NLP metoden för sammanställd redovisning (metod 1) som beskrivs i artikel 230 i Solvens II-direktivet (2009/138/EG).

I enlighet med gällande regelverk beräknar inte NLP något minimikapitalkrav för koncernen. Koncernens solvenskapitalkrav överskrider emellertid summan av de lokala bolagens minimikapitalkrav, helt i enlighet med vad som krävs.

Förenklingar av standardformeln för Solvens II

Vid beräkningen av solvenskapitalkrav med standardformeln i Solvens II tillämpar NLP endast en förenkling. Förenkling avser beräkningen av riskjusterat marknadsvärde på säkerheter för obligationer utan kreditbetyg inom undergruppen för kreditspreadrisk, enligt artikel 112 i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

E3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

NLP använder inte undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller

NLP använder i NLP-DK en partiell intern modell för dödsfallsrisk som godkänts av danska finansinspektionen. Modellen har emellertid inte beaktats i beräkningen av koncernens solvenssituation.

E5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

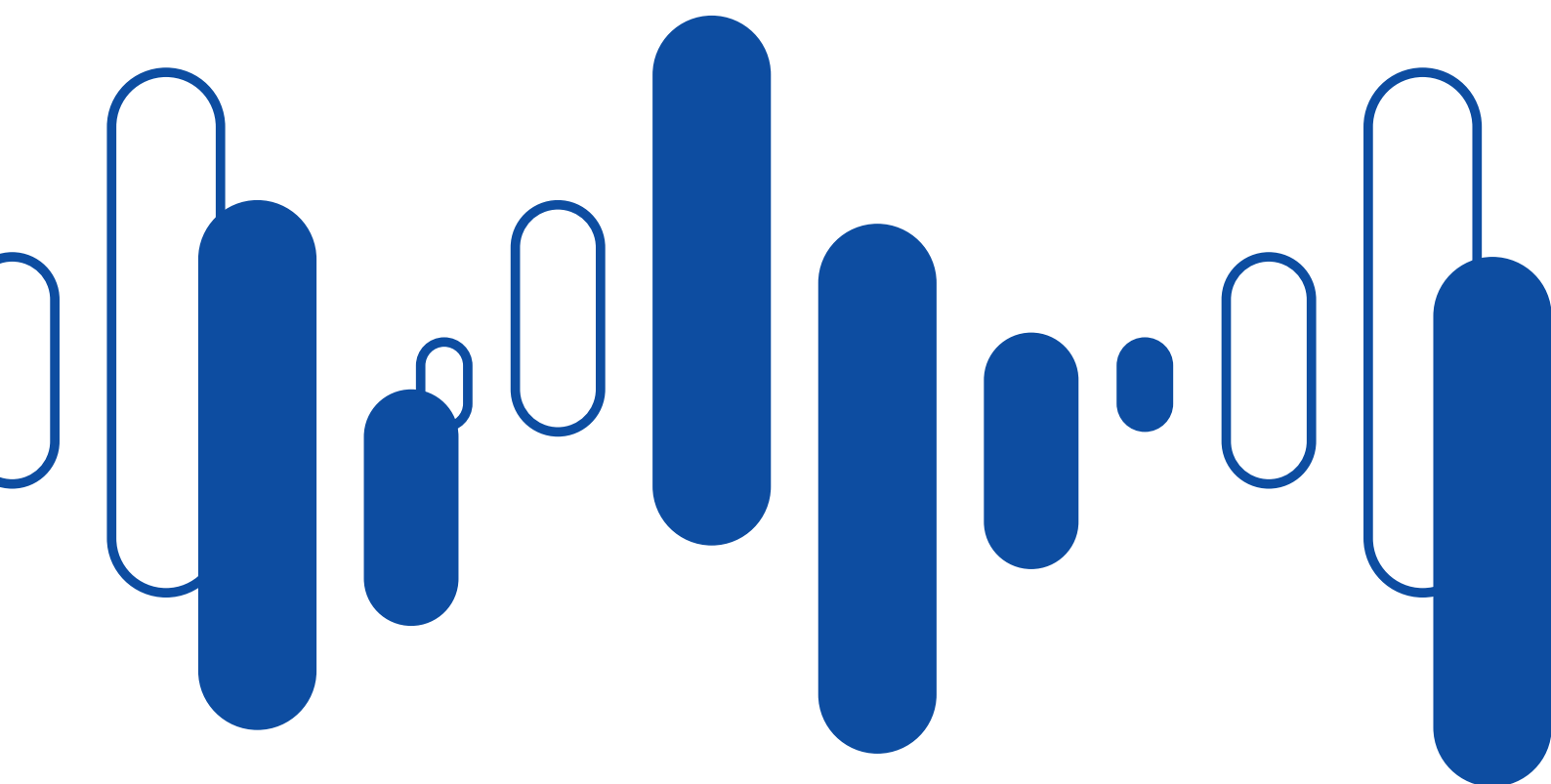
NLP:s kapitalbas har under hela 2017 legat över det föreskrivna solvenskapitalkravet.

E6 Övrig information

Det finns ingen relevant övrig information.

12) Diversifieringseffekt och andra justeringar ingår i beräkningen av solvenskapitalkrav

Bilagor

Bilaga 1

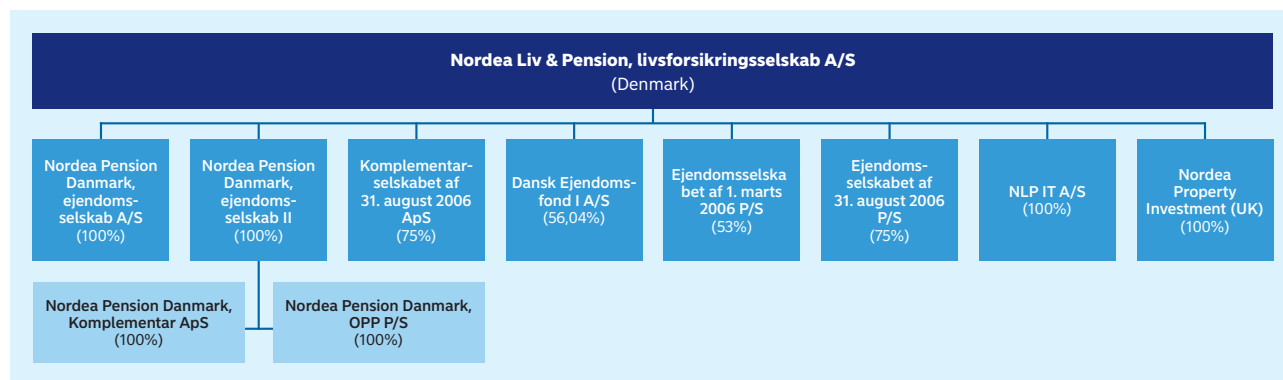
Förkortningar

ALM	Asset Liability Management
ALCO	Asset and Liability Committee
AuM	Assets Under Management
EIOPA	European Insurance and Occupational Pension Authority
GIA	Group Internal Audit
IFRS	International Financial Reporting Standards
LEMG	Life Executive Management Group
MCR	Minimikapitalkrav
MREC	Ekonomiskt kapital för marknadsrisk
NICO	Nordic Investment Committee
NLP	Nordea Life & Pensions
NLH AB	Nordea Life Holding AB
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment (egen risk- och solvensbedömning)
OTC	Over-the-counter
RAF	Ramverk för risktolerans
RCSA	Risk & Control Self-Assessment (intern bedömning av risker och kontroller)
SCR	Solvenskapitalkrav
TMTP	Övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar
VA	Volatilitetsjustering

Bilaga 2

Legal struktur för Nordea Life & Pensions

NLP Danmark

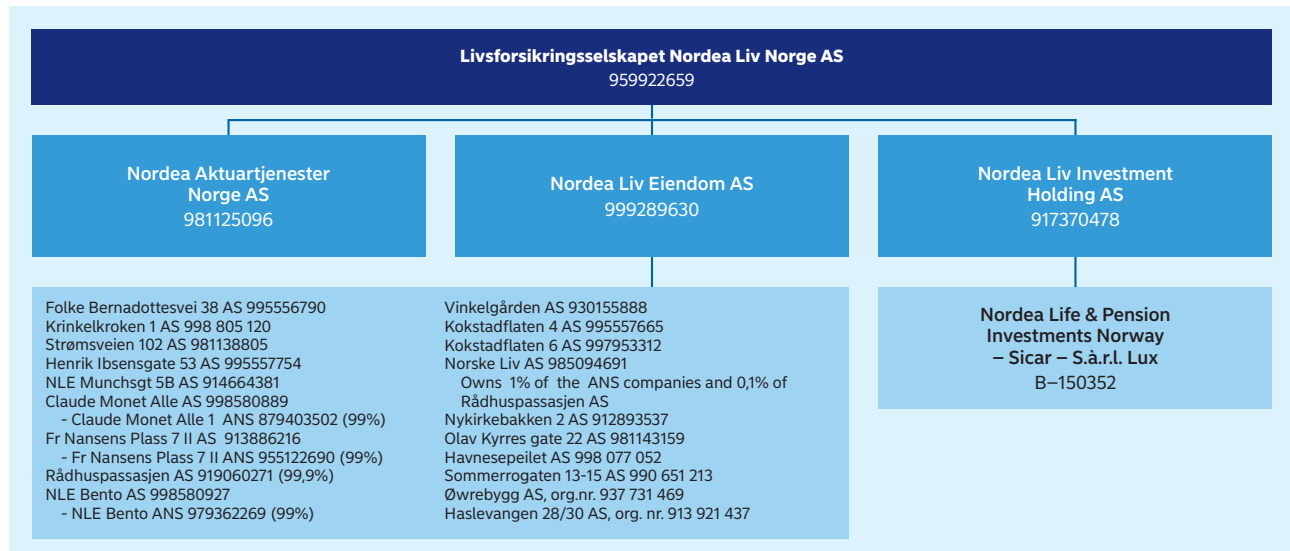

NLP Finland

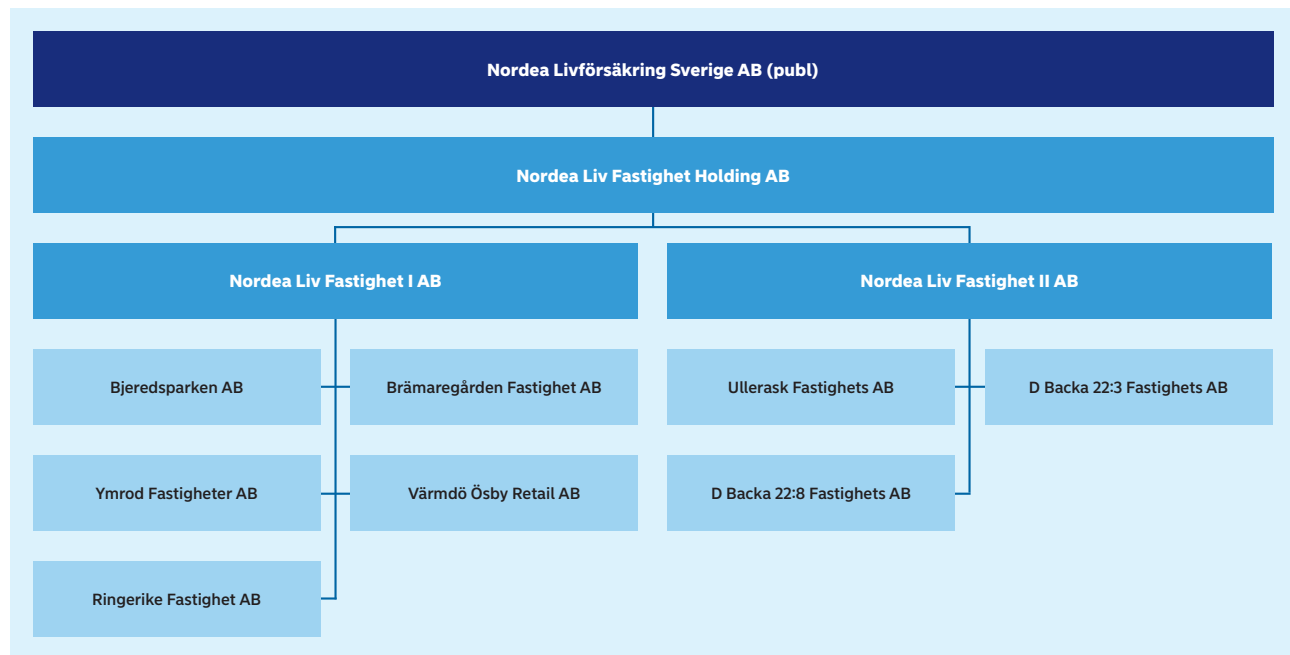

Legal struktur för Nordea Life & Pensions, forts.

NLP Norge

NLP Sverige

Bilaga 3

Balansräkning, 31 december 2017

Tillgångar

TEUR	Solvens II	Finansiell redovisning
Goodwill	0	256 714
Uppskjuten anskaffningskostnad	0	19 735
Immateriella tillgångar	0	68 077
Uppskjutna skattefordringar	1 207	1 207
Överskott av pensionsförmåner	0	0
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	8 529	8 529
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal)	31 463 230	31 278 790
Fastighet (annat än för eget bruk)	2 485 083	2 219 528
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	176 645	437 354
Aktier	533 874	865 397
Aktier - börsnoterade	421 395	421 246
Aktier - icke börsnoterade	112 479	444 151
Obligationer	16 112 506	15 938 170
Statsobligationer	4 217 452	4 158 884
Företagsobligationer	11 884 020	11 779 285
Strukturerade produkter	9 261	0
Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter	1 772	0
Investeringsfonder	8 762 534	8 425 828
Derivat	3 374 293	3 374 217
Banktillgodohavanden som inte är likvida medel	18 295	18 295
Övriga investeringar	0	0
Tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal	41 292 731	41 225 480
Lån och hypotekslån	0	0
Lån på försäkringsbrev	0	0
Lån och hypotekslån till fysiska personer	0	0
Andra lån och hypotekslån	0	0
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	13 509	13 509
Skadeförsäkring och sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	5 134	5 134
Skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	0	0
Sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	5 134	5 134
Livförsäkring och sjukförsäkring som liknar livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	8 375	8 375
Sjukförsäkring som liknar livförsäkring	2 943	2 943
Livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	5 432	5 432
Livförsäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	0	0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	0	0
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	146 622	146 622
Återförsäkringsfordringar	38	38
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	406 323	442 234
Egna aktier (direkt innehav)	0	0
Fordringar avseende primärkapitalposter eller garantikapital som infordrats men ej inbetalats	0	0
Likvida medel	1 091 016	1 111 404
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	200 356	210 862
Summa tillgångar	74 623 560	74 783 201

Balansräkning, 31 december 2017, forts.

Skulder

TEUR	Solvens II	Finansiell redovisning
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring	21 461	26 423
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring (exklusive sjukförsäkring)	0	0
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	0
Bästa skattning	0	0
Riskmarginal	0	0
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande skadeförsäkring)	21 461	26 423
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	26 423
Bästa skattning	21 196	0
Riskmarginal	266	0
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	23 272 584	23 162 339
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande livförsäkring)	182 196	230 573
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	230 573
Bästa skattning	177 116	0
Riskmarginal	5 080	0
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive sjukförsäkring och indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	23 090 388	22 931 766
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	2 038 843	22 931 766
Bästa skattning	20 736 508	0
Riskmarginal	315 037	0
Försäkringstekniska avsättningar – indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal	39 136 675	41 031 491
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	4 163 597	41 031 491
Bästa skattning	34 478 198	0
Riskmarginal	494 880	0
Övriga försäkringstekniska avsättningar	0	485 825
Eventualförpliktelser	0	0
Andra avsättningar än försäkringstekniska avsättningar	0	0
Pensionsåtaganden	20 195	20 195
Depåer från återförsäkrare	1 475	1 475
Uppskjutna skatteskulder	630 587	192 156
Derivat	2 477 750	2 477 750
Skulder till kreditinstitut	3 423 186	3 423 186
Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut	463 830	463 830
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	19 253	19 253
Återförsäkringsskulder	1 637	1 637
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	35 745	35 745
Efterställda skulder	1 348 649	1 348 649
Efterställda skulder som inte ingår i primärkapitalet	0	0
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet	1 348 649	1 348 649
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	278 521	282 604
Summa skulder	71 131 551	72 972 559
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	3 492 010	1 810 642

Bilaga 4

Blanketter för kvantitativ rapportering

Följande blanketter för kvantitativ rapportering ska lämnas tillsammans med denna Lägesrapport om solvens och finansiell ställning. Samtliga belopp har angetts i tusentals euro.

All amounts are in EURk.

QRT ref	QRT title
S.02.01.02	Balance sheet
S.05.01.02	Premiums, claims and expenses
S.05.02.01	Premiums, claims and expenses by country
S.22.01.22	Impact of the long term guarantee and transitional measures
S.23.01.22	Own funds
S.25.01.22	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula
S.25.02.22	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula and a partial internal model – <i>not applicable to NLP</i>
S.25.03.22	Solvency Capital Requirement, calculated using a full internal model – <i>not applicable to NLP</i>
S.32.01.22	Undertakings in the scope of the group

S.02.01.02 Balance sheet

Assets

	Solvency II value
	C0010
Intangible assets	R0030 –
Deferred tax assets	R0040 1 207
Pension benefit surplus	R0050 –
Property, plant & equipment held for own use	R0060 8 529
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070 31 463 230
Property (other than for own use)	R0080 2 485 083
Holdings in related undertakings, including participations	R0090 176 645
Equities	R0100 533 874
Equities – listed	R0110 421 395
Equities – unlisted	R0120 112 479
Bonds	R0130 16 112 506
Government Bonds	R0140 4 217 452
Corporate Bonds	R0150 11 884 020
Structured notes	R0160 9 261
Collateralised securities	R0170 1 772
Collective Investments Undertakings	R0180 8 762 534
Derivatives	R0190 3 374 293
Deposits other than cash equivalents	R0200 18 295
Other investments	R0210 –
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220 41 292 731
Loans and mortgages	R0230 –
Loans on policies	R0240 –
Loans and mortgages to individuals	R0250 –
Other loans and mortgages	R0260 –
Reinsurance recoverables from:	R0270 13 509
Non-life and health similar to non-life	R0280 5 134
Non-life excluding health	R0290 –
Health similar to non-life	R0300 5 134
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310 8 375
Health similar to life	R0320 2 943
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330 5 432
Life index-linked and unit-linked	R0340 –
Deposits to cedants	R0350 –
Insurance and intermediaries receivables	R0360 146 622
Reinsurance receivables	R0370 38
Receivables (trade, not insurance)	R0380 406 323
Own shares (held directly)	R0390 –
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400 –
Cash and cash equivalents	R0410 1 091 016
Any other assets, not elsewhere shown	R0420 200 356
Total assets	R0500 74 623 560

S.02.01.02 Balance sheet

Liabilities

	Solvency II value
	C0010
Technical provisions – non-life	R0510 21 461
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520 –
Technical provisions calculated as a whole	R0530 –
Best Estimate	R0540 –
Risk margin	R0550 –
Technical provisions – health (similar to non-life)	R0560 21 461
Technical provisions calculated as a whole	R0570 –
Best Estimate	R0580 21 196
Risk margin	R0590 266
Technical provisions – life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600 23 272 584
Technical provisions – health (similar to life)	R0610 182 196
Technical provisions calculated as a whole	R0620 –
Best Estimate	R0630 177 116
Risk margin	R0640 5 080
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650 23 090 388
Technical provisions calculated as a whole	R0660 2 038 843
Best Estimate	R0670 20 736 508
Risk margin	R0680 315 037
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690 39 136 675
Technical provisions calculated as a whole	R0700 4 163 597
Best Estimate	R0710 34 478 198
Risk margin	R0720 494 880
Other technical provisions	R0730 –
Contingent liabilities	R0740 –
Provisions other than technical provisions	R0750 –
Pension benefit obligations	R0760 20 195
Deposits from reinsurers	R0770 1 475
Deferred tax liabilities	R0780 630 587
Derivatives	R0790 2 477 750
Debts owed to credit institutions	R0800 3 423 186
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810 463 830
Insurance & intermediaries payables	R0820 19 253
Reinsurance payables	R0830 1 637
Payables (trade, not insurance)	R0840 35 745
Subordinated liabilities	R0850 1 348 649
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860 –
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870 1 348 649
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880 278 521
Total liabilities	R0900 71 131 551
Excess of assets over liabilities	R1000 3 492 010

Premiums, claims and expenses by line of business

[illegible]

S.05.01.02.02

Life

[illegible]

S.05.02.01

Premiums, claims and expenses by country

	Home Country	Top 5 countries (by amount of gross premiums written) – non-life obligations					Total Top 5 and home country
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
R0010		NLP-NO					
Premiums written	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Gross - Direct Business	R0110	–	15 574	–	–	–	15 574
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	–	–	–	–	–	–
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130	–	–	–	–	–	–
Reinsurers' share	R0140	–	3 925	–	–	–	3 925
Net	R0200	–	11 649	–	–	–	11 649
Premiums earned							
Gross - Direct Business	R0210	–	15 574	–	–	–	15 574
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	–	–	–	–	–	–
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230	–	–	–	–	–	–
Reinsurers' share	R0240	–	3 925	–	–	–	3 925
Net	R0300	–	11 649	–	–	–	11 649
Claims incurred							
Gross - Direct Business	R0310	–	4 696	–	–	–	4 696
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320	–	–	–	–	–	–
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330	–	–	–	–	–	–
Reinsurers' share	R0340	–	1 404	–	–	–	1 404
Net	R0400	–	3 293	–	–	–	3 293
Changes in other technical provisions							
Gross - Direct Business	R0410	–	–	–	–	–	–
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420	–	–	–	–	–	–
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430	–	–	–	–	–	–
Reinsurers' share	R0440	–	–	–	–	–	–
Net	R0500	–	–	–	–	–	–
Expenses incurred	R0550	–	3 754	–	–	–	3 754
Other expenses	R1200						–
Total expenses	R1300	–	3 754	–	–	–	3 754

	Home Country	Top 5 countries (by amount of gross premiums written) – non-life obligations					Total Top 5 and home country
	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400		NLP-DK	NLP-NO	NLP-FI			
	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Premiums written							
Gross	R1410	1 936 962	2 550 538	1 304 892	1 376 967	–	7 169 358
Reinsurers' share	R1420	1 288	10 560	5 223	580	–	17 651
Net	R1500	1 935 674	2 539 978	1 299 669	1 376 387	–	7 151 708
Premiums earned							
Gross	R1510	1 936 962	2 550 538	1 304 892	1 376 786	–	7 169 177
Reinsurers' share	R1520	1 288	10 560	5 223	580	–	17 651
Net	R1600	1 935 674	2 539 978	1 299 669	1 376 206	–	7 151 526
Claims incurred							
Gross	R1610	1 183 495	1 710 603	483 007	1 222 609	–	4 599 714
Reinsurers' share	R1620	158	4 736	7 234	–	–	12 129
Net	R1700	1 183 337	1 705 867	475 773	1 222 609	–	4 587 585
Changes in other technical provisions							
Gross	R1710	405	–	–	24 043	–	24 448
Reinsurers' share	R1720	331	–	–	–	–	331
Net	R1800	75	–	–	24 043	–	24 118
Expenses incurred	R1900	36 837	133 496	64 455	37 405	–	272 114
Other expenses	R2500						68
Total expenses	R2600						272 182

S.22.01.22

Impact of long term guarantees measures and transitionals

	Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Impact of transitional on technical provisions	Impact of transitional on interest rate	Impact of volatility adjustment set to zero	Impact of matching adjustment set to zero	
	C0010	C0030	C0050	C0070	C0090	
Technical provisions	R0010	62 430 720 950	23 600 688	–	199 398 841	–
Basic own funds	R0020	4 152 371 791	–18 877 755	–	–106 080 885	–
Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	R0050	4 152 371 792	–18 877 755	–	–106 080 885	–
Solvency Capital Requirement	R0090	2 692 921 769	3 170 407	–	56 346 772	–

S.23.01.22

Own funds

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector					
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	12	12	–	–
Non-available called but not paid in ordinary share capital at group level	R0020	–	–	–	–
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	–	–	–	–
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	–	–	–	–
Subordinated mutual member accounts	R0050	–	–	–	–
Non-available subordinated mutual member accounts at group level	R0060	–	–	–	–
Surplus funds	R0070	–	–	–	–
Non-available surplus funds at group level	R0080	–	–	–	–
Preference shares	R0090	–	–	–	–
Non-available preference shares at group level	R0100	–	–	–	–
Share premium account related to preference shares	R0110	–	–	–	–
Non-available share premium account related to preference shares at group level	R0120	–	–	–	–
Reconciliation reserve	R0130	2 533 716	2 533 716	–	–
Subordinated liabilities	R0140	1 348 649	125 254	1 223 396	–
Non-available subordinated liabilities at group level	R0150	–	–	–	–
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	–	–	–	–
The amount equal to the value of net deferred tax assets not available at the group level	R0170	–	–	–	–
Other items approved by supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	–	–	–	–
Non available own funds related to other own funds items approved by supervisory authority	R0190	–	–	–	–
Minority interests (if not reported as part of a specific own fund item)	R0200	361 383	361 383	–	–
Non-available minority interests at group level	R0210	91 388	91 388	–	–
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220	–	–	–	–
Deductions					
Deductions for participations in other financial undertakings, including non-regulated undertakings carrying out financial activities	R0230	–	–	–	–
whereof deducted according to art 228 of the Directive 2009/138/EC	R0240	–	–	–	–
Deductions for participations where there is non-availability of information (Article 229)	R0250	–	–	–	–
Deduction for participations included by using D&A when a combination of methods is used	R0260	–	–	–	–
Total of non-available own fund items	R0270	91 388	91 388	–	–
Total deductions	R0280	91 388	91 388	–	–
Total basic own funds after deductions	R0290	4 152 372	2 803 723	125 254	1 223 396

S.23.01.22

Own funds, cont.

Ancillary own funds

Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand

Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand

Unpaid and uncalled preference shares callable on demand

A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand

Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC

Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC

Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC

Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC

Non available ancillary own funds at group level

Other ancillary own funds

Total ancillary own funds

Own funds of other financial sectors

Credit Institutions, investment firms, financial institutions, alternative investment fund manager, financial institutions

Institutions for occupational retirement provision

Non regulated entities carrying out financial activities

Total own funds of other financial sectors

Own funds when using the D&A, exclusively or in combination of method 1

Own funds aggregated when using the D&A and combination of method

Own funds aggregated when using the D&A and combination of method net of IGT

Total available own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)

Total available own funds to meet the minimum consolidated group SCR

Total eligible own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)

Total eligible own funds to meet the minimum consolidated group SCR

Consolidated Group SCR

Minimum consolidated Group SCR

Ratio of Eligible own funds to the consolidated Group SCR (excluding other financial sectors and the undertakings included via D&A)

Ratio of Eligible own funds to Minimum Consolidated Group SCR

Total eligible own funds to meet the group SCR (including own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)

Group SCR

Ratio of Eligible own funds to group SCR including other financial sectors and the undertakings included via D&A

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restric- ted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0300	–			–	
R0310	–			–	
R0320	–			–	–
R0330	–			–	–
R0340	–			–	
R0350	–			–	–
R0360	–			–	
R0370	–			–	–
R0380	–			–	–
R0390	–			–	–
R0400	–			–	–
R0410	–	–	–	–	
R0420	–	–	–	–	–
R0430	–	–	–	–	
R0440	–	–	–	–	–
R0450	–	–	–	–	–
R0460	–	–	–	–	–
R0520	4 152 372	2 803 723	125 254	1 223 396	–
R0530	4 152 372	2 803 723	125 254	1 223 396	
R0560	4 152 372	2 803 723	125 254	1 223 396	–
R0570	3 124 574	2 803 723	125 254	195 598	
R0590	2 692 922				
R0610	977 992				
R0630	1,54				
R0650	3,19				
R0660	4 152 372	2 803 723	125 254	1 223 396	–
R0680	2 692 922				
R0690	1,54				

Reconciliation reserve

Reconciliation reserve

Excess of assets over liabilities

Own shares (held directly and indirectly)

Foreseeable dividends, distributions and charges

Other basic own fund items

Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds

Other non available own funds

Reconciliation reserve

Expected profits

Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business

Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business

Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

	C0060	Tier 1 - unrestricted
R0700	3 492 010	
R0710	–	
R0720	356 784	
R0730	12	
R0740	–	
R0750	240 115	
R0760	2 895 099	
R0770	406 335	–
R0780	4 962	–
R0790	411 297	–
		–

S.25.01.22

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

	Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
	C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010 2 112 416	2 848 721	0
Counterparty default risk	R0020 138 021	138 021	0
Life underwriting risk	R0030 1 283 308	1 391 253	0
Health underwriting risk	R0040 43 325	43 325	0
Non-life underwriting risk	R0050 0	0	0
Diversification	R0060 -784 860	-894 167	
Intangible asset risk	R0070 0	0	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100 2 792 211	3 527 153	

Calculation of Solvency Capital Requirement

	Value
	C0100
Operational risk	R0130
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140 -734 942
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150 -285 515
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160 65 876
Solvency capital requirement excluding capital add-on	R0200 2 692 921
Capital add-ons already set	R0210 0
Solvency capital requirement	R0220 2 692 921
Other information on SCR	
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400 0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410 2 692 921
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	R0420 0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	R0430 0
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440 -

	Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
	C0110	C0080	C0090
Minimum consolidated group solvency capital requirement	R0470 977 992		
Information on other entities			
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements)	R0500 0		
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Credit institutions, investment firms and financial institutions, alternative investment funds managers, UCITS management companies	R0510 0		
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Institutions for occupational retirement provisions	R0520 0		
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Capital requirement for non-regulated entities carrying out financial activities	R0530 0		
Capital requirement for non-controlled participation requirements	R0540 0		
Capital requirement for residual undertakings	R0550 0		
Overall SCR			
SCR for undertakings included via D and A	R0560		
Solvency capital requirement	R0570 2 692 921		

S.32.01.22
Undertakings in the scope of the group

Country	Identification code of the undertaking	Type of code of the ID of the undertaking	Legal Name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non-mutual)	Supervisory Authority	% capital share	% used for the establishment of consolidated accounts	Criteria of influence				Inclusion in the scope of group supervision		Group solvency calculation
										% voting rights	Other criteria	Level of influence	Proportion of assets used for group solvency calculation	Yes/No	Date of decision if art. 214 is applied	
CO010	CO020	CO030	CO040	CO050	CO060	CO070	CO080	CO180	CO190	CO200	CO210	CO220	CO230	CO240	CO250	CO260
Sweden	529900408491RJSQ372	LEI	Nordæa Life Holding AB	Insurance holding company as defined in Art. 2(1) of Directive 2009/138/EC	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen							Included into scope of group supervision	01/01/2016 00:00:00	Method 1: Full consolidation
Sweden	52990040UDVW4H070A34	LEI	Nordæa Liv&Forsäkring Sverige AB	Composite undertaking	Försäkring Aktiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Included into scope of group supervision	01/01/2016 00:00:00	Method 1: Full consolidation
Sweden	556606-3839	Specific code	D Backa 22:8 Fastighets AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556643-0905	Specific code	Björnsdalen AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	5566607151	Specific code	D Backa 23:3 Fastighets AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556681-0478	Specific code	Ynnor Fastigheter AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556747-8218	Specific code	Varmdö Östby Retail AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556883-6224	Specific code	Björnsdalen Fastighet AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556972-6804	Specific code	Nordæa Liv Fastighet Holding AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	556972-6812	Specific code	Nordæa Liv Fastighet I AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	559073-4116	Specific code	Ringelöve Fastighets AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Sweden	559705-4695	Specific code	Nordæa Liv Fastighet II AB	Other	Actiebolag	Non-mutual	Finansinspektionen	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	95922659	Specific code	Liv&forsikringselskapet Nordæa Liv Norge AS	Composite undertaking	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Included into scope of group supervision	01/01/2016 00:00:01	Method 1: Full consolidation
Norway	879403392	Specific code	Claude Monets Alle 1 ANS	Other	Ansvartlig selskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	912893337	Specific code	Nykirkbakken 2 Holding AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	913826216	Specific code	Fr Nansens Plass 7 II AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	914664381	Specific code	NLE Munchsgate 5B AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	917370478	Specific code	Nordæa Liv Investment Holding AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	919060271	Specific code	Rådhuspassasjen AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	930156888	Specific code	Vinkelgården AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	955122690	Specific code	FR Nansens Plass 7 II ANS	Other	Ansvartlig selskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	97127575	Specific code	Arkaden Eiendom AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	979362369	Specific code	NLE Bento ANS	Other	Ansvartlig selskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	98125096	Specific code	Nordæa Aktuarienester AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	981138805	Specific code	Stromsveien 102 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	981143159	Specific code	Olav Kyrrsgate 22 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	985094691	Specific code	Norske Liv AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	99556790	Specific code	Folke Bernadotteløst 38 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	99557665	Specific code	Kolskadtullen 4 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	99557774	Specific code	Henrik Ibensgate 53 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	99753312	Specific code	Kolskadtullen 6 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	998077052	Specific code	Havnepellet AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	99850889	Specific code	Claude Monets Alle 1 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	998580927	Specific code	NLE BENTO AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	998805120	Specific code	Krnikkeløken 1 AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	999289830	Specific code	Nordæa Liv Eiendom Kontor AS	Other	Aktieselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Norway	B 150332	Specific code	Nordæa Life & Pensions Investments Norway S.A.R.L.	Other	S.a.r.l.	Non-mutual	Finanstilsynet	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Denmark	529900CTPO9HC02C-H74	LEI	Nordæa Liv og Pension, Livsforsikringselskab A/S	Life insurer	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Included into scope of group supervision	01/01/2016 00:00:02	Method 1: Full consolidation
Denmark	10239702	Specific code	Nordæa Pension Danmark Ejendomselskab A/S	Other	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Denmark	12601840	Specific code	Dansk Ejendomsfond I A/S	Other	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Adjusted equity method
Denmark	15503106	Specific code	Hovedbaneledens Komplementærselskab AP/S	Other	Anparts selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	42%	56%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Adjusted equity method

S.32.01.22

Undertakings in the scope of the group, cont.

Country	Identification code of the undertaking	Type of code of the undertaking	Legal Name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non-mutual)	Supervisory Authority	% of capital share	% used for the establishment of consolidated accounts	% voting rights	Criteria of influence				Inclusion in the scope of group supervision		Group solvency calculation
															Yes/No	Date of decision if method 1 is applied	
CO010	CO020	CO030	CO040	CO050	CO060	CO070	CO080	CO090	CO100	CO110	CO120	CO130	CO140	CO150	CO160	CO170	CO180
Denmark	16301671	Specific code	Hovedbanegårdens Forretningscenter K/S	Other	Kommandit selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)	CO240	CO250	Method 1: Adjusted equity method
Denmark	20220777	Specific code	Komplementarselskabet af 31. August 2006 A/S	Other	Apportselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	2152413	Specific code	Nordaa Pension Danmark Ejendoms- selskab II A/S	Other	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	56%	75%	56%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	2420961	Specific code	Samgjet Nymøllevej 59-91	Other	Interessent selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	27134971	Specific code	Ejendomspartnerselskabet af 1/7-2003	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	19%	25%	19%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	27195636	Specific code	Komplementarselskab af 17/2003 A/S	Other	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	37%	48%	37%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	28865147	Specific code	DNP Ejendomme P/S	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	37%	49%	37%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	28870043	Specific code	DNP Ejendomme Komplementarselskab A/S	Other	Komplementar selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	29402248	Specific code	Komplementarselskabet af 1. marts 2006 A/S	Other	Apportselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	29405069	Specific code	Ejendomselskabet af 1. marts 2006 P/S	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	29715691	Specific code	Ejendomselskabet af 31. august 2006 P/S	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	40%	53%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	34689938	Specific code	Nordaa Pension Danmark OPP P/S	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	56%	75%	56%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	34773448	Specific code	Ejendomspartnerselskabet Grenjordsvej	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	36490659	Specific code	OPP Kælvebod Bygge P/S	Other	Partner selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	25%	33%	25%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	37546259	Specific code	Nordaa Pension Danmark Komplementar A/S	Other	Apportselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	37994588	Specific code	Aarhus Klubben K/S	Other	Kommandit selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	56%	75%	56%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	50857859	Specific code	Samgjet Laurtuphøj 1/S	Other	Interessent selskab	Non-mutual	Finanstilsynet	15%	20%	15%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Adjusted equity method
Denmark	992750	Specific code	Nordaa Property Investment (UK) NLP ITA/S	Other	Limited (UK)	Non-mutual	Finanstilsynet	38%	50%	38%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Denmark	39134284	Specific code	Kintists Oy Kallionkatu 4	Other	Aktieselskab	Non-mutual	Finanstilsynet	75%	100%	75%	None	Dominant	75%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		01/01/2016 00:00:00	Method 1: Full consolidation
Finland	52990008EYX3BMT-H69	LEI	Nordaa Life Assurance Finland Ltd	Life insurer	Forsikring Aktie Bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Included into scope of group supervision			Method 1: Full consolidation
Finland	010766-4	Specific code	Asumo Oy Kallionkatu 4	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	011727-8	Specific code	Kintists Oy Alfred	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	011795-1	Specific code	Oy Helsingfors Sahajalar Ab	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	011849-9	Specific code	Kintists Oy Htsaajankatu 4	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	011958-2	Specific code	Asumo Oy Laphaldenkatu 14	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0122852-5	Specific code	Kintists Oy Lauttaareen Horisontti	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	029317-5	Specific code	Fastighets Ab Uiningsgatan 17	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	039887-8	Specific code	Kintists Oy Pilsankatu 7	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0398083-3	Specific code	Kintists Oy Helsingin Kuortaneenkatu	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0480542-0	Specific code	Kintists Oy Metsäpöykäkatu 4	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0602076-6	Specific code	Kintists Oy Espoon Sinikalliontie 9	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0602750-3	Specific code	Kintists Oy Heikkilänkatu 10	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0609026-2	Specific code	Kintists Oy Uusikallionkatu 10	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0628066-4	Specific code	Kintists Oy Helsingin Kivikallionkatu 2	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	063892-7	Specific code	Kintists Oy Vantaan Muntiet 1	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0654452-5	Specific code	Asumo Oy Hämeenitie 5 B	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0667245-7	Specific code	Asumo Oy Mauninkatu 36	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0674631-3	Specific code	Kintists Oy Nittihovi	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0686219-8	Specific code	Kintists Oy Ratavälikatu 3	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation
Finland	0701941-7	Specific code	Kintists Oy Harkkokuja 2	Other	Aktie bolag	Non-mutual	Finanssvalvonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)			Method 1: Full consolidation

S.32.01.22

Undertakings in the scope of the group, cont.

Country	Identification code of the undertaking	Type of code of the ID of undertaking	Legal Name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non-mutual)	Supervisory Authority	% of capital share	Criteria of influence					Inclusion in the scope of group supervision		Group solvency calculation
									% used for the establishment of consolidated accounts	% voting rights	Other criteria	Level of influence	Proportional share used for group solvency calculation	Yes/No	Date of decision if method is applied	
Finland	C0030	Specific code	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
Finland	073664-6	Specific code	Asumo Oy Kiltoputti	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0747930-9	Specific code	Kintestö Oy Pakkalan Kartanomieski 6	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0774417-6	Specific code	Kintestö Oy Länsiluontie	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0778111-0	Specific code	Kintestö Oy Vantaan Mestarinle 11	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0784057-1	Specific code	Asumo Oy Munkkiniemen puistie 14	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0797857-0	Specific code	Kintestö Oy Pikkalan Keldas	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0844814-1	Specific code	Kintestö Oy Eeläranta 12	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0849149-8	Specific code	Kintestö Oy Kaarimäki 44	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0862991-1	Specific code	Kintestö Oy Keskitalo Oy Espoon Kimmelle 1-3	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	0863366-2	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Museokatu 8	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1433184-9	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Linnittälänkatu 2	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1503456-1	Specific code	Kintestö Oy Oulun Kallensuom 12	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	153896-10	Specific code	Asumo Oy Espoon Ruokirannantie 24	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1602960-9	Specific code	Kintestö Oy Störberginkuja 2	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1638910-2	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Annankatu 27	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1639916-7	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Kaisaniemenkatu 6	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1757189-7	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Siltasaarekatu 16	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1771691-0	Specific code	Kintestö Oy Vantaan Tikurilantie 154	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1864628-0	Specific code	Kintestö Oy Espoon Kellaranta 9A	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1913491-4	Specific code	Kintestö Oy Espoon Retail Paik Glomson	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	1961946-0	Specific code	Kintestö Oy Kotajärven Linnapukisto	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2028590-4	Specific code	Asumo Oy Espoon Malmiportti 4 A-B	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2028592-0	Specific code	Asumo Oy Espoon Malmiportti 4 C-D	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2032714-8	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Tyyniläavantie 20	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2040011-6	Specific code	Asumo Oy Helsingin Vanhalinna	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2042182-8	Specific code	Kintestö Oy Vantaan Vehkatie 29	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2085495-1	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Kalevankatu 20	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2126806-1	Specific code	Kintestö Oy Turun Centrum	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2158729-3	Specific code	Kintestö Oy Helsingin Hermanninpuisto	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2169419-5	Specific code	Sonlaimen Kintestö Oy	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2212496-0	Specific code	Kintestö Oy Turvueskatu 17	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2259237-7	Specific code	Asumo Oy Pernäsen Jokilaakso	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2291435-6	Specific code	Asumo Oy Keravan Heikkilänranta	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2302716-9	Specific code	Kintestö Oy Sörnäistenkatu 10	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2328260-6	Specific code	Asumo Oy Helsingin Ropelintie 10	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2431966-5	Specific code	Asumo Oy Vantaan Vanha Kaardantie 26	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2449838-4	Specific code	Kintestö Oy Espoon Portti 1-5	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	2565364-6	Specific code	Myrskyläntien Pävelöködit Kintestö Oy	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Finland	266440-8	Specific code	Nordaa Insurance Finland Ltd	Other	Akte bolag	Non-mutual	Finanssivalonta	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Full consolidation
Poland	31094	Specific code	Nordaa Powszechnie Towarzystwo Emeryalne S.A.	Non-regulated undertaking not performing out financial activities as defined in Art. 1bis [33] of Level 2	Akcjyna	Non-mutual	FSA	100%	100%	100%	None	Dominant	100%	Not included into scope of group supervision (art. 214 c)		Method 1: Adjusted equity method